

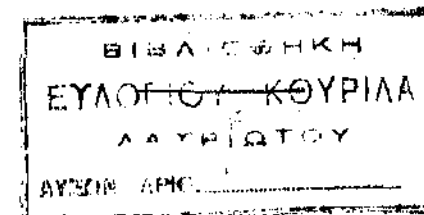
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΟΓΔΩΟΣ

1879

[ΙΟΥΛΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 8.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Εργασίον της 'Εστίας: 'Οδός Σταδίου, 6.

1879

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος "Αγδους Σειρήνη Έτησι: Έν' Ελλάδα: φρ. 10, έν η αλλοδαπή φρ. 20.—Αι συνδρομαί άρχονται από 1 Ιανουαρίου έκάστου έτους και έν τή τήρησι—Γραφείον τής Διοικήσεως: Όδός Σταδίου, 8. 28 Δεκεμβρίου 1879

Σφραγίς τής πόλεως και έπαρχίας
ΑΡΓΟΥΣ

[Έκ τής Συλλογής Παύλου Λάμπρου].

ΚΙΝΕΖΟΥ ΠΑΘΗΜΑΤΑ ΕΝ ΚΙΝΑΙ

Μυθιστορία Τουλίου Βέρν. Μετάφρ. Αγγέλου Βλάχου.
Συνίχια: 181 σελ. 785.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Όπου ο Κιν-Φό σπουδαίως προτιίνει ο,τι σπουδαίως αποδέχεται ο Βάγγ.

Ό φιλόσοφος δέν είχεν έτι κατακλιθῆ. Ήξη-πλωμένος επί ανακλίντρον, άνεγίνωσκε τόν τελευταίον αριθμόν τής «Έφημερίδος του Ήελίνου», και συναφροούτο ένίοτε, όσάκις ή έφημερίς απέτεινεν έπαιμόν τινα πρός τήν βασιλευσούσαν δυναστείαν τών Τσίγγ.

Ό Κιν-Φό ώθησε τήν θύραν, είσήλθεν είς τό δωμάτιον, και πεσών επί τινος κλιντήρος, είπεν εϋθύς χωρίς προοιμίωv:

— Βάγγ, έρχομαι να σου ζητήσω μίαν έκδοϋλευσιν.

— Όσας θέλεις! απήντησεν ο φιλόσοφος, άφώνων τήν επίσημον έφημερίδα. Λέγε, νιέ μου! δμίλει άφόβως, και είμαι πρόθυμος είς ο,τι δήποτε θέλης.

— Η έκδοϋλευσις τήν όποιαν περιμένω, υπέλαθεν ο Κιν-Φό, είνε έξ έκείνων, τάς όποιάς άπαξ μόνον δύναται να προσφέρη φίλος είς φίλον. Κάμε μου αδήν, και τίποτε άλλο δέν σου ζητώ· σου προσθέτω μάλιστα, ότι ούδ' εύχαριστήσεις πρέπει να περιμένης εκ μέρους μου.

— Ό εϋφρόστερος εξηγητής τών άνεξηγήτων δέν θα κατώρθωνε να σ' έννοήσῃ περι τίνος πρόκειται;

— Βάγγ, απήντησεν ο Κιν-Φό, είμαι οικονομικώς κατεστραμμένος.

— Α! Α! είπεν ο φιλόσοφος, ως μανθάνω εύχάριστόν τι μάλλον ή δυσάρεστον.

— Η επιστολή τήν όποιαν εϋρον, ότε έπαστρέψαμεν από τήν Καντώνα, μου άνήγγελλεν ότι ή Κεντρική Καλιφορνική Τράπεζα έπτώχευσεν. Βικτός αυτού του γιάμεν και χιλίων περίπου ταλλήρων, τά όποια δύνανται να μ' έπαρκέσωσι δι' ένα δύο μήνας, τίποτε πλέον δέν μου μένει.

— Όστε, ήρώτησεν ο Βάγγ, άφού άτενώς έθεώρησε τόν μαθητήν του, δέν δμίλει πλέον ο πλούσιος Κιν-Φό;

— Σου δμίλει ο πτωχός Κιν-Φό, τόν όποιον όμως διόλου δέν τρομάζει ή πτωχεία.

— Καλή απάντησις, νιέ μου, είπεν ο φιλόσοφος έγχειρόμενος. Δέν έχασα λοιπόν τόν καιρόν μου και τούς κόπους μου διδάσκων είς σέ τήν φρόνησιν. Μέχρι τουδε εξήσας ζών φυτού, χωρίς αίσθησιν, χωρίς πάθη, χωρίς άγώνα. Τόρα θα ζήσης ζών άνδρός· τό μέλλον μετεβλήθη. Αδιάφορον, είπεν ο Κομφούκιος και τό Ταλμούδ κατόπιν του· συμβαίνουν πάντοτε όλιγώτερα δυστυχία παρ' όσας φοβούμεθα. Θα κερδαίνωμεν λοιπόν τόρα διά του κόπου μας τό καθημερινόν μας όρύζιον! Τό Νούν-Σούμ τό λέγει: «Είς τήν ζών υπάρχουv αναβάσεις και καταβάσεις! Ό πτωχός τής τύχης στρέφεται άδικάκως, και ή άβρα τής ανοίξεως είνε μεταβλητή. Πλούσιος ή πτωχός, προσπάθει να έκπληροῖς τό καθήκόν σου! Πηγαίνωμεν.

Και πράγματι ο Βάγγ, ως πρακτικός φιλόσοφος, ήτοιμάσθη να καταλίπη τόν πλούσιον οίκον.

Αλλ' ο Κιν-Φό τήν έκράτησεν.

— Είπα, επανέλαθεν, ότι ή πτωχεία δέν με τρομάζει, διότι άπόφασιv έχω να μη τήν ύποσώ.

— Α! έφώνησεν ο Βάγγ, θέλεις λοιπόν...

— Ν' αποθάνω!

— Ν' αποθάνης! απήντησεν ήσύχως ο φιλόσοφος. Όστις έχει άπόφασιv ν' άφήσῃ τήν ζώνη, δέν τό λέγει είς κανένα.

— Θα είγα ήδη αποθάνει, υπέλαθεν ο Κιν-Φό, ήρεμος ως ο φιλόσοφος, άν δέν ήθελον ο θάνατός μου να μου προξενήσῃ τοϋλάχιστον πρώτην τινα και τελευταίαν συγκλίνησιν. Καθ' ήν στιγμήν όμως έμελλον να καταπίω ένα τών κόκκων έκείνων του όπίου, τούς όποιους γνωρίζεις, ή καρδια μου έπαλλε τόσον όλίγον, ώστ' επέταξα τό δηλητήριο και ήλθον να σ' εϋρω!

— «Θέλεις λοιπόν, φίλε μου, ν' αποθάνω μεν
δμοῦ ; ἤρώτησεν ὁ Βάγγ μειδιδῶν.

— «Ὅχι, εἶπεν ὁ Κιν-φό, ἔχω ἀνάγκην νὰ ζή-
σης.

— Δικαί ;

— Διὰ νὰ μὲ φονεύσης σὺ ἰδιοχειρῶς.

Πρὸς τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην πρότασιν
ὁ Βάγγ οὐδ' ἀνεσκήρτισε κἀν. Ἄλλ' ὁ Κιν-φό,
ὅστις ἐθεώρει αὐτὸν ἀτενῶς, εἶδε τοὺς ὀφθαλμούς
τοῦ ἀσπράφταντας ἀφινιδίως. Ἐξηγείσθη δὲ ὅτι
ἀρχαίος Τάϊ-Πίγγ, κ' ἐμελλεν ὁ διδάσκαλος ν' ἀπο-
δεχθῆ ἡ χωρίς δισαγμοῦ τὴν πρότασιν τοῦ μαθη-
τοῦ του; Δεκαοκτὼ ἐτῶν πάροδος δὲν εἶχε λοιπὸν
κατορθῶσαι νὰ πνιξῆ τὰς αἰμογαρεῖς του ὀρέξεις,
καὶ οὐδεμίαν κἀν ἐνστασιν ἐμελλε ν' ἀντιτείνῃ
πρὸς τὸν υἱὸν ἐκείνου, ὅστις παρέσχεν αὐτῷ ἀσυ-
λον καὶ φιλοξενίαν! Ἐδέχετο λοιπὸν ἀδιδασκτικῶς
νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ τῆς ζωῆς, ἣν εἶχε βαρυνθῆ!
Ὁ Βάγγ, ὁ φιλόσοφος, θὰ ἐγένετο φονεὺς!

Ἄλλ' ἡ ἀστραπή ἐκείνη ἐσβέσθη κάραυτα,
καὶ ὁ Βάγγ ἀνέλαθε τὸ σὺνηθές χρηστὸν αὐτοῦ
ἦθος, γενόμενος ὅμως ὀλίγον σοφρώτερος.

Καθίσας δὲ πάλιν, ἠρώτησεν:

— Αὐτὴν τὴν ἐκδοῦλευσιν μοῦ ζητεῖς;

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ Κιν-φό, καὶ ἂν μου
τὴν προσφέρῃς, ἐξοφλεῖς ὅ,τι δῆποτε φαντάζε-
σαι ὅτι ὀφείλεις εἰς τὸν Τσοῦγγ-Χέου καὶ εἰς
τὸν υἱὸν του.

— Τί πρέπει νὰ κάμω ; ἠρώτησεν ἀπλῶς ὁ
φιλόσοφος.

— Ἀπὸ τῆς σήμερον μέχρι τῆς 25 Ἰουνίου,
εἰκοστῆς ὀγδόης ἡμέρας τῆς ἑκτῆς αἰλήνης, ἡ-
μέρας — ἀκούεις, Βάγγ ; — καθ' ἣν θὰ κλείσω
τὸ τριακοστὸν καὶ πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας μου,
πρέπει νὰ ἔχω ἀποθάσει. Πρέπει νὰ πέσω διὰ
τῆς χειρὸς σου, πρέπει νὰ μὲ κτυπήσῃς ἐκ τῶν
ἐμπροσθεν ἢ ἐκ τῶν ὀπίσθεν, ἡμέραν ἢ νύκτα,
ἀδιάφορον ποῦ, ἀδιάφορον πῶς, ὅρθιον, καθήμε-
νον, ἐκπλωμένον, ἐξυπνον, κοιμώμενον, διὰ τοῦ
σιδήρου ἢ τοῦ δηλητηρίου. Πρέπει καθ' ἕνασπον
τῶν ὀγδοηκοντάκις χιλίων λεπτῶν, ἅτινα θ' ἀ-
ποτελέσουν τὴν ζωὴν μου κατὰ τὰς πεντήκοντα
πέντε αὐτὰς ἡμέρας, νὰ ἔχω τὴν ιδέαν καὶ τὸν
φόβον — ἐλπίζω — ὅτι ἡ ζωὴ μου θὰ τελειώ-
σῃ ἀφινιδίως! Πρέπει νὰ ἔχω ἐνώπιόν μου τὰς
ὀγδοηκοντάκις χιλίας αὐτὰς συγκινήσεις, οὕτως
ὥστε καθ' ἣν στιγμήν θὰ διαχωρισθῶσι τὰ ἐπτά
τῆς ψυχῆς μου στοιχεῖα, νὰ δύναμαι ν' ἀνακρά-
ζω: ἔζησα κ' ἐγὼ τέλος πάντων!

Ὁ Κιν-φό ἐλάλησε παρὰ τὸ εἰλωθὸς μετὰ τι-
νος ζωηρότητος. Ὁ ἀπαρηγόρευτος δὲ οἱ ἀναγνώ-
σταί, ὅτι ὄρισεν τὴν δαθείσαν προθεσίαν κατὰ
ἕξ ἡμέρας βραχυτέραν τῆς ἀσφαλείας του, σκε-
φθεὶς ὡς φράνιμος ἄνθρωπος, ὅτι ἐν ἐλλείψει ἀ-
νανεώσεως, βραδύτης τις οἰαδήποτε ἤθελε κατα-
στήσει ἐκπτώτους τοῦ ἀσφαλισθέντος ποσοῦ
τοὺς δικαιοῦχους του.

Ὁ φιλόσοφος τὸν ἤκουσε σοβαρῶς, βίπτων
πλάγιά τινα βλέμματα πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ
βασιλέως Τάϊ-Πίγγ, ἧτις ἐκόσμει τὸ δωμάτιόν
του, καὶ ἦν ἐμελλε νὰ κληρονομήσῃ — ὡς δὲν
ἐγνώριζεν εἰσέτι.

Δὲν θὰ δπισθοδρομήσῃς λοιπὸν ἐνώπιον
τῆς ὑποχρέωσός σου, τὴν ὁποῖαν ἀναλαμβά-
νεις, νὰ μὲ φονεύσης;

Ὁ Βάγγ δι' ἀπλῆς χειρονομίας ἐδείξεν, ὅτι
οὐδεὶς ὑπῆρχε περὶ τούτου φόβος. Τοιαῦτα πράγ-
ματα καὶ ἄλλα φοβερότερα τῷ ἦσαν συνήθη, ὅτε
ἐπανίστατο ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Τάϊ-Πίγγ!
Προσέθηκεν ὅμως, ὡς ἄνθρωπος θέλων νὰ ἐξαν-
τλήσῃ πᾶσαν ἐνσταν πρὶν ἢ δώσει τὸν λόγον του:

— Παρατεῖσαι λοιπὸν τοῦ ἐνδεχομένου γή-
ρατος, τὸ ὁποῖον σοῦ ἐπεφύλαξεν ἴσως ὁ Μέγας
Δεσπότης;

— Παρατεῖμαι!

— Ἀλύπως;

— Ἀλύπως! ἀπήντησεν ὁ Κιν-φό. Νὰ ζήσω
γέρον! Νὰ ὁμοιάσω πρὸς τεμάχιον ξύλου, τὸ
ὁποῖον δὲν δύναται πλέον νὰ πελακῆθῃ. Πλού-
σιος, δὲν τὸ ἐπεθύμουν. Πτωχός, τὸ ἐπιθυμῶ ἀ-
κόμη ὀλιγώτερον!

Καὶ ἡ νέα χήρα τοῦ Πεκίνου; εἶπεν ὁ
Βάγγ. Ἀσμονεῖς τὴν παροιμίαν: Τὸ ἄνθος με-
τὸ ἄνθος καὶ ἡ ἰτέα μετὴν ἰτέαν; Π συμφω-
νία δύο καρδιῶν ἀποτελεῖ ἕκατὸν ἐτῶν ἀνοί-
ξεις! . . .

Καὶ τριακοσίων ἐτῶν φρονόπωρα, θέρη
καὶ χειμῶνας! ἀπήντησεν ὁ Κιν-φό, ὑψῶν τοὺς
ὠμους. Ὅχι! ἢ ἀὲ-ὄ ἢ πτωχὴ θὰ ἦτο δυστυχῆς
μαζὺ μου! Τούναντίον ὁ θάνατός μου τῆς ἀσφα-
λίσει περιουσίαν.

Τὸ ἕκαμες αὐτό;

Ναί! καὶ σὺ αὐτός, Βάγγ, ἔχεις ἡσφαλι-
σμένας πεντήκοντα χιλιάδας ταλλήρων μετὰ
τὸν θάνατόν μου.

Ἄ! εἶπεν ἀπλῶς ὁ φιλόσοφος, εἰς ὅλα ἔ-
χεις ἀπάντησιν.

Ἔτις ὄλα, καὶ εἰς μίαν ἐνστασιν ἀκόμη,
τὴν ὁποῖαν δὲν μ' ἐπρόβαλες.

Ποῖαν;

Τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον ἡμπορεῖς νὰ δια-
τρέξῃς μετὰ θάνατόν μου, τοῦ νὰ καταδιωχθῆς
ὡς δολοφόνος.

Ὁ! εἶπεν ὁ Βάγγ, οἱ ἀδελφοί μόνον καὶ
οἱ δεῖλοι συλλαμβάνονται. Ἐπειτα ποῖαν ἀξίαν
θὰ εἶχεν ἡ τελευταία μου χάρις, ἂν δὲν ἔτρε-
χον καὶ κάποιον κίνδυνον;

Ὅχι, ὄχι, Βάγγ. Προτιμῶ νὰ σὲ ἀσφαλίσω
ὡς πρὸς τοῦτο. Κανείς δὲν θὰ σὲ ἀνησυχῆσῃ.

Καὶ ταῦτα εἶπὼν ὁ Κιν-φό, ἐπλησίασεν εἰς
ἕν τραπέζιον, ἔλαβε φύλλον χάρτου καὶ ἔγραψε
καθαρώς τὰ ἑπόμενα:

«Ἡὺνοκτόνησα, βαρυνθείς τῇ ζωῇ.
ΚΙΝ-ΦΟ».

Κ' ἐνεχείρισε τὸ χαρτίον εἰς τὸν Βάγγ.
Ὁ φιλόσοφος ἀνέγνω τὸ πρῶτον ταπεινὴ τῇ
φωνῇ, καὶ μετὰ τούτο μεγαλοφώνως: εἶτα δὲ
συνέπτυξε τὸ χαρτίον καὶ ἀπέθηκεν αὐτὸ ἐντὸς
χαρτοφυλακίου, ὅπερ ἔφερε πάντοτε.

Δευτέρα τότε ἀσραπὴ ἐφώτισε τὸ βλέμμα του.
— Ὁ! αὐτὰ εἶνε σπουδαία σου θέλησις; ἡ-
ρώτησεν ἀτενίζων ἐπὶ τὸν μαθητὴν του.

— Σπουδαιότατη.

Καὶ ἡ ἰδική μου σπουδαία εἶνε.

Ἔχω τὸν λόγον σου;

Τὸν ἔχεις.

Λοιπὸν, πρὸ τῆς 25 Ἰουνίου τὸ βραδύτε-
ρον θὰ ἔχω ζήσει;

Δὲν ἤξεύρω ἂν θὰ ἔχῃς ζήσει, ὅπως τὸ
ἐννοεῖς, ἀπήντησεν ὁ φιλόσοφος σοβαρός, ἀλλὰ
βεβαίως θὰ ἔχῃς ἀποθάσει.

Εὐχαριστῶ χάρις, Βάγγ.

Χαίρες, Κιν-φό.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Κιν-φό κατέλειπεν ἡρέμα
τὸ δωμάτιον τοῦ φιλοσόφου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Οὔτινος τὸ συμπέρασμα, καίτοι παράδοξον,
δὲν θὰ ἐνίσκη τὸν ἀναγκαστήν.

Λοιπὸν, Κραίγ-Φράϋ; ἠρώτα τὴν ἐπαύριον
ὁ ἔντιμος κύριος Γουλιέλμος Ι. Βίδουλφ τοὺς δύο
πράκτορας, οὓς εἶχεν εἰδικῶς ἐπιφορτίσει νὰ ἐ-
πιτηρῶσι τὸν νέον πελάτην τῆς Ἐκατονοῦτιδος.

Λοιπὸν, ἀπήντησεν ὁ Κραίγ, τὸν παρηγο-
λουθήσαμεν χθὲς εἰς δλον τὸν μακρὸν περίπα-
τον, τὸν ὁποῖον ἔκαμεν εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ
Σάγγ-Χάι.

Καὶ δὲν ἐφαίνετο νὰ συλλογίζεται αὐτο-
χειρίαν, προσέθηκεν ὁ Φράϋ.

Ὅταν ἐνύκτωσε, τὸν συναδεύσαμεν μέχρι
τῆς θύρας του.

Τὴν ὁποῖαν δὲν καταρθώσαμεν δυστυχῶς
νὰ διαβῶμεν.

Καὶ σήμερον τὸ πρῶτ; ἠρώτησεν ὁ Γου-
λιέλμος Ι. Βίδουλφ.

Ἐμῶθαμεν ὅτι ἦτο ὑγιής . . . ἀπήντησεν
ὁ Κραίγ.

Ὁς ἡ γέφυρα τοῦ Παλικῶ, προσέθηκεν ὁ
Φράϋ.

Οἱ πράκτορες Κραίγ καὶ Φράϋ, γνήσιοι Ἀμε-
ρικανοὶ καὶ ἐξάδελφοι, διατέλουν εἰς τὴν ὑπηρε-
σίαν τῆς Ἐκατονοῦτιδος, καὶ ἦσαν δύο σώματα
μίαν ἔχοντα ψυχὴν. Ἡ ἀμοιβαία των συνταύτι-
σις ἦτο ποιαύτη, ὥστε ὁ εἰς ἐτελείονε πάντοτε
τὴν φράσιν, ἣν ἤρχιζεν ὁ ἕτερος. Βίχον ἀμφότε-
ροι τὸν αὐτὸν ἐγκέφαλον, τοὺς αὐτοὺς στοχα-
σμούς, τὴν αὐτὴν καρδίαν, τὸν αὐτὸν στόμαχον
καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῦ ἐνεργεῖν. Δύο σώματα
συγκεχυμένα, ἔχοντα τέσσαρας χεῖρας, τέσσαρας
πόδας καὶ τέσσαρας βραχίονας. Ἐν ἐνὶ λόγῳ δύο
ἀδελφοὶ τοῦ Σιάμ, ὧν τολμηρὸς τις χειρουργὸς
εἶχε κόψει τὴν σύμφυσιν.

Λοιπὸν, ἠρώτησεν ὁ Βίδουλφ, δὲν καταρ-
θώσατε ἀκόμη νὰ ἐμβῆτε εἰς τὴν οἰκίαν;

Ὅχι . . . εἶπεν ὁ Κραίγ.

Ἀκόμη, συνεπλήρωσεν ὁ Φράϋ.

Θὰ ἦνε δύσκολον, ἀπήντησεν ὁ διευθυντής,
ἀλλὰ πρέπει. Πρέπει δὲ οὐ μόνον νὰ κερδήσῃ
ἡ Ἐκατονοῦτις σπουδαῖον ἀσφάλιστρον, ἀλλὰ
νὰ μὴ ζημιωθῇ διακοσίας χιλιάδας ταλλήρων.
Χρειάζεται λοιπὸν δύο μηνῶν ἐπιτήρησις, καὶ ἴ-
σως περισσότερα, ἂν ὁ νέος μας πελάτης ἀνα-
νεῶσῃ τὴν ἀσφάλειάν του.

Ἐχει ὑπηρετήν . . . εἶπεν ὁ Κραίγ.

Τὸν ὁποῖον ἠδύνατό τις ἴσως νὰ κερδήσῃ!
εἶπεν ὁ Φράϋ.

Διὰ νὰ μάθῃ τις ὅ,τι συμβαίνει . . . ἔξη-
κολούθησεν ὁ Κραίγ.

Εἰς τὴν οἰκίαν του! συνεπλήρωσεν ὁ
Φράϋ.

Αἴ! ἐφώνησεν ὁ Γουλιέλμος Ι. Βίδουλφ.
πιάσατε λοιπὸν τὸν ὑπηρετήν. ἀγοράσατέ τον.
Τὰ χρήματα θὰ τὸν συγκινοῦν, ὑποθέτω, καὶ
χρήματα ἔχετε. Ἄν πρόκειται νὰ ἐξαντλήσατε
τὰς τρεῖς χιλιάδας περιποιητικῆς φράσεως τῆς
κινεζικῆς γλώσσης, ἐξαντλήσατέ σας. Δὲν θὰ
μετανοήσατε διὰ τοὺς κόπους σας.

Θὰ . . . εἶπεν ὁ Κραίγ.

Γεῖνη! εἶπεν ὁ Φράϋ.

Ἐνεκα τῶν σπουδαίων τούτων λόγων προσε-
πάθησεν ὁ Κραίγ καὶ ὁ Φράϋ νὰ σχετισθῶσι
μετὰ τοῦ Σούν, οὔτινος ἡ φύσις δὲν ἀντίτατο εἰς
τὸ θέληγμα τοῦ χρήματος οὐδ' εἰς τὴν φιλό-
φρονα πρότασιν κυαθίσαν τινῶν ἀμερικανικοῦ
ποσοῦ.

Οὕτως ὁ Κραίγ καὶ ὁ Φράϋ ἔμαθον παρὰ τοῦ
Σούν ὅ,τι εἶχον συμφέρον νὰ μάθωσι, τουτέστιν:
εἶχε μεταβάσει ὁ Κιν-φό τὸν τρόπον τοῦ
βίου του;

Ὅχι, εἶμῃ μόνον ὅτι ἐπέπληττεν ὀλιγώτερον
τὸν πιστόν του ὑπηρετήν, ὅτι ἡ ψαλίς ἐμενεν
ἀργὴ πρὸς μέγιστον ὄφελος τῆς οὐρᾶς του, καὶ
ὅτι ἡ βράδεος δὲν ἐθώπευε πλέον συνεχῶς τὴν
βάρυν του.

Ὁ Κιν-φό εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του φονικὸν
τι ὄπλον;

Οὐδὲν, διότι δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν ἀξιότιμον
τάξιν τῶν συλλεγόντων τοιαῦτα καταστρεπτικὰ
ἐργαλεῖα.

Τί ἔτρωγεν εἰς τὰ γεύματά του;

Ἀπλᾶ τινα φαγητά, κατ' οὐδὲν ἀναμινθή-
σκοντα τὴν πολυποικίλον μαγειρικὴν τῶν υἱῶν
τοῦ Οὐρανοῦ.

Κατὰ ποῖαν ἔβραν ἠγείρευτο;

Ἐβῆς μετὰ τὴν πέμπτην φυλακὴν, καθ' ἣν
στιγμὴν ἐφώνον ὁ ἀλέκτορας καὶ ἡ αὐγὴ ἐλεύ-
καινε τὸν ὄρίζοντα.

Ἐκοιμάτο ἐνωρίς;

Κατὰ τὴν δευτέραν φυλακὴν, ὡς συνήθως.

Έφαινετο κατηφής, έσκεμμένος, βεβαρημένος από την ζωή;

Κυρίως είπειν δέν ήτο φαιδρός! Κάθε άλλο. Έν τούτοις από τινων ήμερών έφαινετο μάλλον άσμενίζων τά έγκόσμια. Είς τόν Σούν έφαινετο ελιγώτερον άπαθής, και περιμένων κάτι... τό όποιον ό Σούν δέν ήξευρε τί ήτο.

Τέλος πάντων ό κύριός του είχε δηλητηρίον τινα ούσίαν, τήν όποιαν ήδύνατο νά μεταχειρισθή;

Ό Σούν δέν τό έπίστευε, διότι τήν αούτην έκείνην πρωίαν είχε ρίψει, κατά διαταγήν του άούθέντου του, είς τόν Κουάγγ-Πού, δώδεκα περιπού μικρά σφαιρίδια, τά όποια θά ήσαν βεβαίως φαρμακερά.

Ούδέν βεβαίως έκ τούτων πάντων ήδύνατο νά ταραξή όπως δήποτε τόν κύριον πράκτορα τής Έκατορτούτιδος.

Όχι! ούδέποτε ό πλούσιος Κιν-Φό, ούτινος άλλως ούδεις, πλην του Βάγγ; έγνωρίζε τήν άληθή θέσιν, είχε φανή εύδαιμονέστερον άπολαύων τής ζωής.

Όπως δήποτε ό Κρατγ και ό Φράυ ήναγκαόσθησαν νά εξακολουθήσων πληροφροσύμειοι περί πάσης πράξεως του πελάτου των, και νά τόν άκολουθήσων είς τούς περιπάτους του, καλότι πιθανόν ήτο νά μόν ήθελε ν' άύτακτανήσεν έν τή ιδία του οίκία.

Τούτο δέ και έπραξαν, βοηθούντος του Σούν, όστις μεγάλας έκέρδαιεν έκ τής μετ' αούτων συνουσίας.

Θά ήτο τολμηρόν νά είπωμεν, ότι ό ήρωας τής Ιστορίας τούτης ήγάπησε περισσότερο τήν ζωήν, άφούτου άπεφάσισε νά τήν έγκαταλείψη. Άλλ' είνε βέβαιον όμως ότι, κατά τάς πρώτας τουλάχιστον ήμέρας, ήσθάνθη, ός ήλιπιζε, συγκινηθείς τινάς. Είχεν άναρτήσει ζίφος άμμοκλέους ύπέρ τήν κεφαλήν του, και τό ζίφος έκείνο έμελλε νά πέση μίαν ήμέραν έπ' αούτης. Σήμερον άρά γε ή αύριον; αούτην τήν πρωίαν ή αούτην τήν έσπέραν; τούτο ήτο άμφίβολον και έκ τούτου έπαλλε πρωτοφανώς ή καρδιά του.

Άλλως δέ, μετά τήν συνδιάλεξίν των, ό Βάγγ και ό Κιν-Φό σπανίως έβλεπον άλλήλους. Η έξήρχετο πυχνότερον του συνήθους ό φιλόσοφος, ή έμεινεν οίκοι. Ό δέ Κιν-Φό δέν τόν άνεζήτει είς τό δωμάτιόν του—τούτο δέν ήτο βεβαίως καθήκόν του—και ήγνώσει μάλιστα είς τί κατεγίνετο ό Βάγγ. Ίσως είς παρασκευήν ένέδρας τινός! Άρχαίος Τάι-Πιγγ θά είχε βεβαίως μυσία μέσα προς έξολοθρευμόν ένός ανθρώπου. Ήν τούτου περιέργεια, και νέον έπομένως στοιχείον ένδιαφέροντος.

Έν τούτοις ό διδάσκαλος και ό μαθητής συνηνώσαντό καθ' έκάστην σχεδόν παρά τήν αούτην τράπεζαν. Ένωσείται ότι ούδεις έγινετο μεταξύ αούτων ύπανιγμός τής μελλούσης προς άλλή-

λους θέσεως, του μόν δολοφόνου, του δέ δολοφονουμένου, και άλλιον άλλος ώμίλον, περί πραγμάτων άδιαφόρων. Ό Βάγγ σοβαρώτερος ή συνήθως, άποστρέφων πάντοτε τούς όφθαλμούς, ός άτελώς εκάλυπτον οί φακοί των διόπτρων του, δέν κατώρθου νά άποκρύψη διαρκή τινα μέριμναν. Αούτός, ό τσοούτον φαιδρός και όμιλητικός, είχε καταστή κατηφής και σιωπηλός. Πολυφάγος άλλοτε, ως πώς φιλόσοφος ύγιής τόν στόμαχον, έμεινε νύν άδιάφορος προς τά άβρότατα των έδεσμάτων, και άφηρημένος άπέναντι του οίνου του Χάν-Σίγγ.

Είνε βέβαιον όμως ότι ό Κιν-Φό ούδόλλως έδυσχεραίνε τό έργον του. Έγεύετο πρώτος πάντοδ φαγητού, και ένόμιζε καθήκόν του νά μή άφήση άγευστον ό,τι δήποτε των παρατιθεμένων. Άναγκαία δέ τούτου συνέπεια ήτο, ότι ό Κιν-Φό έτρωγε πλέον του συνήθους, ότι ό άπόκορος ούρανίσκος του άνέντα πώς αίσθησιν, ότι έγεματίζε μετά πολλής όρέξεως και έχώνευσε θουμασίως. Άναντιρόήτως ό αρχαίος βασιλοκτόνος δέν είχεν εκλείξει τό δηλητηρίον.

Πλην δέ τούτου πάσα άλλη εύκολία παρείχετο είς τόν Βάγγ προς έκτέλεσιν τής άποστολής του. Η ύόρα του κοιτώνος του Κιν-Φό έμεινε διαρκώς άνοικτή, και ό φιλόσοφος ήδύνατο νά εισέλθη είς αούτην ήμέρας και νυκτός, και νά τόν προσβάλλη έξυπνον ή κοιμώμενον. Έν μόνον έπεθύμει ό Κιν-Φό, νά πληγή ταχέως και κατ' εύθείαν είς τήν καρδιάν.

Είς μάτην όμως άπέβησαν του Κιν-Φό αί συγκινήσεις, και μετά τάς πρώτας μάλιστα νύκτας τσοούτον καλώς είχε συνειλίσει ν' άναμένη τήν θλευθρίαν πληγήν, ώστε εκουμάτο του δικαίου τόν ύπνον, και ήγείρετο τήν πρωίαν άνθηρός και εύθυμος τό πράγμα άπέβαιεν όχληρόν.

Τότε έσκέφθη, ότι άπεστρέφετο ίσως ό Βάγγ νά τόν φονεύση έντός τής οίκίας εκείνης, ήτις τόν είχε φιλοξενήσει, και άπεφάσισε νά τή εύκολήν έτι μάλλον τό έργον του. Ήρχισε λοιπόν τρέχων είς τήν πεδιάδα, άναζήτων μειονωμένα μέρη, βραδύνων μέχρι τής τετάρτης φυλακής είς τάς χειρίστας του Σάγγ-Χάι συνουσίας, άληθή σφαγεία, όπου καθ' έκάστην διαπράττονται φόνοι έν πάση άσφαλεία. Ήπλανήτο διά των στενών εκείνων και σκοτεινών όδών, προσωθών μελίσσους πάσης έννικότητας, μόνος κατά τάς τελευταίας ώρας τής νυκτός, ότε ό καλλυροπόλης φωνεί «Μαρτόου Μαρτόου», ίνα εκλύση τούς νυκτερινούς επισκέπτας. Έπέστρεψεν οίκαδε άμα τή ήμέρα, και έπέστρεψεν ύγιής, ζών, χωρίς καν νά παρατηρήση τούς άχωρίστους Κρατγ και Φράυ, όστινες παρηκολούθουν αούτον έπιμόνως, έτοιμοι νά τείνωσιν είς αούτον χείρα βοήθειας.

Άν τά πράγματα προέβαιον ούτω, ό Κιν-Φό ήθελεν επί τέλους έξοικειωθή προς τήν νέαν

αούτην ζωήν, και ή άνία ήθελε πάλιν ταχέως τόν καταλάβει.

Πόσαι ήδη παρήρχοντο ώραι, χωρίς καν ν' άναλογοισθή ότι ήτο καταδεδικασμένος είς θάνατον!

Έν τούτοις ήμέραν τινά, τήν 12 Μαΐου, ή τόχη τή έχορήγησε μικράν τινα συγκίνησιν. Ένθ' εισήρχετο ήρέμα είς τό δωμάτιον του φιλόσοφου, είδεν αούτον δοκιμάζοντα διά τής άκρας του δακτύλου του τήν όζειαν άκμήν έγχειριδίου και βλέποντα κατόπιν αούτην έντός κυανού φιαλίδιου, ίαν ύπόπτου έξωτερικού.

Ό Βάγγ δέν είχεν άκούσει εισερχόμενον τόν μαθητήν του, και δρόττων τό έγχειρίδιον έπαλε αντό πολλάκις, όσει θέλων νά βεβαιωθή περί του άσφαλούς χειρισμού του. Άληθώς ή φυσιογνωμία του δέν ήτο πολύ ένθαύρυντική τήν στιγμήν εκείνην, κ' έφαινετο αιματηρούς έχων τούς οφθαλμούς.

— Σήμερον τελειώνει! διελογίσθη ό Κιν-Φό. Και άπεσώβθη ήρέμα, χωρίς νά φανή μηδέν άκουσθή.

Έμεινεν έν τή διαματίω του όλην τήν ήμέραν' άλλ' ό φιλόσοφος δέν έφάνη.

Είτα κατεκλίθη, άλλά και τήν έπαύριον ήγέθη τής κλίνας ζών ως άνθρωπος ύγιής και εδρωστος.

Είς μάτην λοιπόν τσαούται συγκινήσεις! Τό πράγμα έφερε σχεδόν άγανάκτησιν.

Και είχον ήδη παρέλθει δέκα ήμέραι.

Τό άληθές είνε ότι ό Βάγγ είχε προθεσμίαν δύο μηνών.

— Άναντιρόήτως είνε άνηρόδ! διελογίσθη ό Κιν-Φό. Του έχορήγησα πολύ περισσοτέραν προθεσμίαν παρ' ό,τι έπρεπε.

Και έσκέπτετο ότι ό αρχαίος Τάι-Πιγγ είχεν εκθληλυθή ύπό των διασκευάσεων του Σάγγ-Χάι.

Άπό τής ήμέρας έν τούτοις εκείνης ό Βάγγ έφάνη μάλλον έμφρονίς και τεταραγμένος. Περιήρχετο τό γάμειν ως άνθρωπος μή δύναμενος νά μείνη που ήσυχος, δδ ό Κιν-Φό παρετήρησε μάλιστα, ότι ό φιλόσοφος έπισκέπτετο συνεχώς τήν αίθουσαν των προγόνων, όπου εύρίσκετο τό πολύτιμον του Λιόο-Γασού φέρετρον. Έμαθε δ' έπίσης παρά του Σούν μετά πολλού ένδιαφέροντος, ότι ό Βάγγ είχε παρηγγείλει νά τρίβωσι και νά καθαρίζωσι τακτικώς τό έπιπλον εκείνο, και νά τό διατηρώσιν έν γένει είς καλήν κατάστασιν.

— Τί ώραία θά ήσθε εκεί μέσα! προσέθηκε μάλιστα ό πιστός ύπηρέτης. Είνε, μά τήν άλήθειαν, νά δοκιμάσετε!

Η παρητήρησις αούτη του Σούν άντημελώθη διά φιλικού νεύματος.

Παρήλθον ούτω ή 13, 14 και 15 του Μαΐου' άλλ' ούδέν νεώτερον.

Βασκόπει άρα ό Βάγγ νά έξαντλήσθ τήν συν-

τθειμένην διορίαν, και νά πληρώσθ ως έμπορος τό χρέος του μόνον κατά τήν λήξιν; Άλλά τότε δέν ύπήρχε πλέον τό αίφιίδιον, και πάσα συγκινησις εκλείπειν.

Έν τσοούτη σημαντικόν τι γεγονός περιήλθεν είς γνώσιν του Κιν-Φό τήν πρωίαν τής 15 Μαΐου κατά τήν στιγμήν του μάο-τσέ, ήτοι περί τήν έκτην πρωίην ώραν.

Ό Κιν-Φό είχε διέλθει κάκιστα τήν νύκτα και τήν πρωίαν έτι διετέλει ύπό τήν έντύπωσιν δυσσρέστου όνειρου. Ό ήγεμών Ίέν, ύπατος κριτής του κινεζικού Άδου, είχε καταδικάσει αούτον νά μή έμφανισθή ένώπιόν του, είμη μετά τήν χιλιστήν διακοσιοστήν σελήνην, τούτέστι νά ζήσθ ένα έτι αίώνα!

Ό Κιν-Φό ήτο δυσθυμότατος, διότι πάντα έφαινοντο κατ' αούτου σομανύοντα. Βυδόλλως λοιπόν δύναται τις νά φαντασθή πώς ύπεδέχθη τόν Σούν, ότ' ένεφανίσθη ούτος, κατά τό σύνθησε, όπως βοηθήσθ αούτον νά ένδυθθ.

— Πήγαινε είς τόν διάβολον! άνεκράξε. Δέκα χιλιάδες κλωτσιαι είνε ό μόνος μισθός που σου πρέπει, ζών!

— Άλλ' αούέντα μου! . . .

— Κρημνίσου, σου είπα!

— Άέν φεύγω, όχι, άπήντησεν ό Σούν, πριν σου είπω τουλάχιστον . . .

— Τί;

— Ότι ό Κύριος Βάγγ. . .

— Ό Βάγγ; τί εκάμεν ό Βάγγ; ήρώτησε ζωηρώς ό Κιν-Φό, άρπάζων τόν Σούν από του πλοκάμου του. Τί εκάμε;

— Αούέντα μου! άπήντησεν ό Σούν, συσειρόμενος και σφαδάζων ως σκόληξ, μάς διέταξε νά μεταφέρωμεν τό φέρετρόν σας είς τήν σκιάδα τής Μακροβιότητος, και . . .

— Α! αούτό εκάμεν! άνεφώνησεν ό Κιν-Φό, ούτινος ήκτινοβόλησε τό πρόσωπον. Πήγαινε, Σούν, πήγαινε, φίλε μου! Νά! πάρε δέκα ταεί, και φρόντισε νά εκτελεσθούν κατά γράμμα αί διαταγαί του Βάγγ.

Ό Σούν άπήλθεν, έννοσείται, άλλ' ένεδς και λέγων καθ' έαυτόν:

— Χωρίς άλλο έτρελλάθη ό αούέντης μου, άλλ' ή τρέλλα του είνε τουλάχιστον γενναίδωρος.

Τώρα δέν ήδύνατο πλέον ό Κιν-Φό νά άμφισβάλλη. Ό Τάι-Πιγγ ήθελε νά επιπέσθ κατ' αούτου έν τή σκιάδι αούτθ τής Μακροβιότητος, όπου αούτός ό ίδιος είχε άποφασίσει ν' άποθάνη. Τθ έδιδεν ούτως είπειν συνέντευξίν εκεί, και άπεφάσισε νά μή λείψη. Η καταστροφή έπέκειτο.

Πόσον ή ήμέρα έφάνη μακρά είς τόν Κιν-Φό! Τό ύδιον των ώρολογίων τθ έφαινετο βραδύτερον ρέον, και οί ώροδείκται άσκόπως ένθεν κακειθεν πλανώμενοι επί του εκ νεφροτου δισκου των.

Τέλος ήλθεν ή πρώτη φυλακή, ή ήλιος κατήλθεν υπό τόν όρίζοντα, και ή νύξ ήπλώθη κατ'όλιγον περι τόν οίκον.

Ο Κιν-φθ μεταβάς κατόικισε τήν σιαάδα, απόφασιν έχων να μή έξέλθη ζών' έξαπλωθείς δ' επί μαλακού άνακλίντρου, όπερ έφαινετο επίτηδες κατεσκευασμένον διά μακράν άνάπαισιν, άνέμεινε.

Τότε πάσαι τής άνωφελοός του ύπάρξεως αι άναμνήσεις παρήλθον εν τή διανοή του' ή πλήξις, αι άηδία του, πέν διτι δέν ειχε κατορθώσει να νικήση ο πλούτος, κ' έμελλον ίσως να επιτείνη έτι ή πτωχεία.

Μία μόνη άστραπή εφώτιζε τήν ζώην εκελίην — άστερκής και ατή κατ'ά τήν εποχην του πλούτου του—, ή προς τήν νεαράν χήραν έως του Κιν-φθ. Τό άσθημ' αυτό συνετάρασε τήν καρδιαν του, καθ' ήν στιγμήν έμελλον να σιγήσωσι και οι έσχατοι ατήσ παλμοί. Να τήν καταστήση όμως άθλιαν, άθλιος και ατός γινόμενος; Ούδέποτε!

Η τετάρτη φυλακή, καθ' ήν, μικρόν πρό τής ανατολής του ήλιου, φαίνεται αναστελλομένη ούτως είπειν ή παγκόσμιος ζώή, — παρήλθε πλήρης ζωηροτάτων συγκινήσεων διά τόν Κιν-φθ. Ηζουεν εναγωνίως τ'ά βλέμματά του διηρεύων τ'ά σκότη, και τ'ό ούς του προσεπάθει να συλλαβή τόν ελάχιστον ήχον. Πολλάκις ένόμισεν ότι ήκουε τρίζουσαν τήν θύραν, ώθουμένην υπό προσεκτικής χειρός. Αναμφιδότως ή Βάγγ ήλπικε να τόν ευρη κοιμώμενον, και να φονεύση ατόν καθ' ύπνου.

Τότε δ' ή αντίδρασις τ'ις έγινετο εν αούτ'ω. Έφοβεϊτο κ' έπεθύμει συγχρόνως τήν φοβερήν εμφάνισιν του Γάϊ-Πίγγ.

Η αύγή έλεύκανε τ'ά ύψη άμα τ'ή πέμπτη φυλακή, και ή ήμέρα έπέτειλε βραδεία.

Αίφνης ή θύρα τής αιθούσας ήνοιχθη.

Ο Κιν-φθ άνωρθώθη, ζήσας κατ'ά τ'ό τελευταϊον εκείνο δευτερόλεπτον περισσότερον ή καθ' όλον του τόν βίον.

Ο Σούν ήτο ένώπιόν του κρατ'ών επιστολήν. — Δίαν κατεπέϊγον! είπεν άπλωξ.

Ο Κιν-φθ ήρπασε μετά τινος προαισθήματος τήν επιστολήν, ήτις έφερε τήν ταχυδρομικήν σφραγίδα του Αγίου Φραγκίσκου, έσχισε τόν φακέλλον της, τήν άνέγνω ταχύως, και όρμήσας έξω τής σιαάδος τής Μακροβιότητος, άνεφώνησε:

— Βάγγ, Βάγγ!

Κ' έφθασεν αυθιρει εις τ'ό δωμάτιον του φιλασφου, ούτινος ήνοιξε βιαίως τήν θύραν.

Ο Βάγγ δέν ήτο πλέον εκει, ούδ' είχε κοιμηθή εν τ'ή οικία. Αφου δ' οι ύπηρέται, προσδραμόντες εις τ'ας κραιβάς του Κιν φθ, διηρεύνησαν τόν οίκον, άπεδείχθη ότι ο Βάγγ είχε γένει αφαντος, ούδ'έν καταλιπόν ίχνος.

(Επιτομή ανόγυρι)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΕΙΜΩΝΟΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

[Μετ'άρθρως Σπ. Μηλιαράκη].

Κατ'ά τήν καταγραφην ταύτην των χειμερινών θερμοκρασιών και των ήμερών, καθ' ήσ πιπτει ή χιών εν Αθήναις, άκολουθοϋντες τήν συνήθειαν των μετεωρολόγων, θεωρούμεν ως μήνας του ιδίως χειμ'ώνος τόν Δεκέμβριον, Ιανουάριον, Φεβρουάριον. Επίσης εις τ'ας σημειώσεις ταύτας μεταχειρίζομεθα τ'ό νέον ημερολόγιον, και θερμομέτρον τ'ό εκατοντάβαθμον εν σκι'α, σημειούντες τ'ό σημείον — όταν ο ύδράργυρος κηται υπό τ'ό σημείον του πάγου.

Επιθεωρήσας τινάς εκ των παλαιότερων παρατηρήσεων γενομένας κατ'ά τ'ά έτη 1839-1857 υπό του καθ'ηγητού κ. Βούρη, του καθ'ηγητού κ. Παπκδάκη και του κ. Θ. Χελδράτ'χ, παρέθεσα ατάς παρά τούς πίνακας των νέων παρατηρήσεων, ως ήρχισα τήν Δεκέμβριον του 1858 εν Αθήναις και τ'ας όποι'ας εξηκολούθησα από του 1858 τ'ή βοήθει'α του κ. Αλεξίου Βουρλή μέχρι του 1879. Αι σημειώσεις ατάι εφαρμόζονται μόνον επί τ'ής πόλεως των Αθηνών, κειμένης εις 30^ο πλάτος και εις 100 μέτρων ύψος άνω τ'ής επιφανείας τ'ής Θαλάσσης. Εν πρώτοις καταγράφονται οι μέσοι βαθμοί των μηνών Δεκεμβρίου, Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου.

	Δεκέμβριος	Ιανουάριος	Φεβρουάριος
1830	12 ^ο ,9	—	—
1840	9,3	11 ^ο ,6	11 ^ο ,5
1841	12,2	11,3	10,9
1842	—	10,0	8,4
1846	14,6	—	—
1847	—	8,6	—
1853	11,1	—	—
1854	8,7	—	—
1858	10,5	4,0	4,9
1859	11,5	5,1	8,3
1860	12,5	10,7	10,3
1861	8,3	8,3	12,0
1862	8,3	9,7	11,4
1863	9,2	10,3	8,4
1864	10,0	4,0	10,8
1865	8,2	11,5	9,7
1866	9,2	7,8	11,1
1867	9,3	10,0	10,4
1868	10,7	9,7	7,8
1869	11,5	5,8	10,8
1870	12,8	10,0	9,6
1871	8,7	10,8	9,1
1872	12,8	9,7	8,7
1873	10,2	11,2	10,8
1874	12,9	8,0	7,3
1875	9,7	7,9	8,8
1876	13,4	8,0	11,2
1877	10,6	9,9	10,1
1878	13,2	7,9	8,5
1879	—	10,1	13,4

Εάν δε θεωρήσωμεν τ'ας μέσας αξί'ας των τριών τούτων μηνών, και μόνον δια τ'ά 22 έτη από του 1857-1879, επιπροσθέσωμεν δε και τιν'ας μικράς, αναγκαί'ας προς όριστικόν εξαγόμ-

νον επιδιορθώσεις, θέλωμεν εξαγάγει τ'ά έξής: Μέση θερμοκρ. του μηνός Δεκ. 10^ο,80-0^ο,57=10^ο,03
" " " " " Ιαν. 8,71-0^ο,61=8,10
" " " " " Φεβρ. 9,70-0^ο,73=8,97

Η μέση λοιπόν θερμοκρασία του χειμ'ώνος εν Αθήναις είναι 9^ο,03 Καλσίου ή 7^ο,22 Ρεωμύρου, ανάλογος τ'ή εν τ'ή μεσημβρινή Γερμανία μέση θερμοκρασία του έτους.

Επίσης δύνανται να όρισθώσι και τ'ά έσχατα των θερμομετρικών βαθμών, δηλ. οι μέγιστοι και οι ελάχιστοι βαθμοί, κατ'ά τ'ά 23 έτη λίαν ακριβ'ώς ή το ελάχιστον κατ'ά μεγίστην προσέγγισιν. Τό γνωστόν μέγιστον χειμερινόν ψύχος κατ'ά τόν Ιανουάριον του 1850, καθ' ή θερμοκρασία ήτο—10 Κελσ. ή 8^ο Ρ, επιβεβαιούται υπό τριών άσφελών παρατηρήσεων.

Ελάχισται και μέγισται χειμεριν'αι θερμοκρασίαι κατ'ά τ'ά έτη 1857—1879.

Δεκέμβριος	Ιανουάριος		Φεβρουάριος					
	Ελαχ.	Μέγ.	Ελαχ.	Μέγ.				
1857	-6 ^ο ,8	17 ^ο ,1	-3 ^ο ,1	14 ^ο ,2	1858	-3 ^ο ,7	15 ^ο ,9	
58	-3,6	21,2	59	-2,7	10,6	59	0,1	16,5
59	1,4	18,3	60	-2,5	20,9	60	0,0	21,5
60	2,1	20,2	61	-1,7	20,0	61	-1,4	23,1
61	-1,3	16,6	62	-5,7	20,2	62	-2,2	22,8
62	-1,1	21,9	63	0,4	20,8	63	-3,0	21,5
63	-0,9	15,9	64	-4,8	15,2	64	0,6	19,2
64	4,3	17,2	65	2,8	19,6	65	2,7	17,4
65	-1,2	19,3	66	0,6	17,4	66	2,1	19,0
66	3,2	18,5	67	1,3	19,5	67	2,9	19,7
67	0,0	18,5	68	2,4	17,0	68	-0,5	18,9
68	0,5	19,4	69	-2,8	17,7	69	3,7	17,9
69	2,5	20,9	70	-2,4	16,4	70	-0,5	18,9
70	3,0	19,0	71	3,7	18,6	71	0,2	17,9
71	-0,2	20,8	72	1,3	16,8	72	0,6	18,9
72	3,7	20,1	73	2,0	18,5	73	0,8	19,3
73	1,7	18,0	74	-2,2	18,1	74	-2,7	17,6
74	3,7	17,5	75	0,2	16,7	75	-2,8	17,3
75	1,8	19,1	76	-3,4	16,5	76	1,5	20,0
76	1,5	21,0	77	-1,0	18,3	77	0,4	16,7
77	0,0	19,6	78	-2,5	15,6	78	-2,2	18,2
78	2,4	21,5	79	1,5	18,1	79	6,3	20,9

Ως μέσας δε αξί'ας χαρακτηριστικάς των μεγίστων τούτων και των ελάχιστων βαθμών εξαγόμουν τούς έξής αριθμούς:

Κατ'ά Δεκέμβ. Μέσον ελάχ. =+0^ο,81 Μέσ. μέγ. =+10^ο,12
" Ιαν. " " = -0,94 " " =+17,57
" Φεβρ. " " =+0,38 " " =+19,16

Πότε πίπτει ή χιών εν Αθήναις.

Η χιών εν Αττική, ιδίως δε εν Αθήναις, δέν εινε φαινόμενον συχνά συμβαίνον. Είλοτε πίπτει αφθόνως, αλλά δέν δύναται να διατηρηθή. Σπανίως δε διέρχεται ο χειμών χωρίς να καλυφθώσιν υπό χιόνος όρη 1000 μέτρων και πλέον ύψους. Υπάρχει κοινή γνώμη ότι ή χιών δέν μένει επί των νήσων. Αλλ' εγώ αούτος παρατήρησα πολλάκις κεκαλυμμένα υπό χιόνος τήν Σαλαμίνα και Αίγινα, τήν Σύρον, τήν Ανδρόν, τήν Τήνον, τήν Αήλον, τήν Μύκκωνον. Συχνή εινε ή χιών εν Νάξω και Πάρω ένεκα των

ύψηλών όρέων. Κατ'ά παλαιάν δε τινα ειδήσιν έπεσε χιών εν Σίρην εν έτει 1733 86^οβρίου 20[8.

Γνωστή εινε ή αφθονος χιών ή πεσοσα εν Αθήναις τόν Ιανουάριον του 1850. Τόν Ιανουάριον του 1864 έμεινεν ή πόλις χιονοσκεπής ύπερ τήν εβδομάδα τοιαύτα δε έμοια συμβάντα, καιτοι βραχείας διάρκειας, εισι και άλλα. Περίληψιν των παρατηρήσεων μου περι των πρώτων (πρωϊμωτάτων) χιόνων επί του Πάρνηθος, του Ύμητου και τ'ής πόλεως καταχωρίζω κατωτέρω, παρατηρών, ότι κατ'ά τήν πτώσιν τ'ής χιόνος εν τ'ή πόλει έσημείωσα και τ'ας άραισιτάτας και ελάχιστας κατ'ά τήν ποσότητα τ'ής χιόνος νιφάδας, αίτινες συνήθως διαφεύγουσι τ'ής παρατήρησης των πολιτών.

Πρώται χιόνος.		
Επί του Πάρνηθος	Επί του Ύμητου	Εν Αθήναις
1858 Δεκεμ. 18	1858 Δεκεμ. 18	1858 Δεκεμ. 16
59 Οκτωβ. 9	60 Ιαν. 16	59 Δεκεμ. 10
60 Νοεμβ. 6	61 Ιαν. 1	61 Ιαν. 13
61 Νοεμβ. 27	61 Δεκεμ. 18	61 Δεκεμ. 18
62 Δεκεμ. 4	62 Δεκεμ. 4	62 Δεκεμ. 18
63 Νοεμβ. 26	63 Δεκεμ. 9	63 Δεκεμ. 28
64 Δεκεμ. 5	64 Ιαν. 14	65 Φεβρ. 24
65 Νοεμ. 12	65 Φεβρ. 23	65 Δεκεμ. 25
66 Οκτ. 20	65 Δεκεμ. 9	66 Δεκεμ. 10
67 Νοεμ. 7	66 Οκτ. 21	67 Δεκεμ. 24
68 Νοεμ. 1	67 Νοεμ. 7	68 Νοεμ. 23
69 Δεκεμ. 8	68 Δεκεμ. 11	70 Ιαν. 28
70 Δεκεμ. 2	69 Δεκεμ. 9	71 Ιαν. 21
71 Δεκεμ. 12	71 Φεβρ. 1	71 Δεκεμ. 14
72 Δεκεμ. 20	71 Δεκεμ. 13	72 Νοεμ. 6
73 Δεκεμ. 8	73 Δεκεμ. 8	73 Δεκεμ. 8
74 Νοεμ. 18	74 Νοεμ. 18	75 Ιαν. 2
75 Δεκεμ. 11	75 Δεκεμ. 10	75 Δεκεμ. 31
76 Νοεμ. 4	76 Δεκεμ. 28	76 Δεκεμ. 28
77 Νοεμβ. 2	77 Δεκεμ. 29	77 Νοεμβ. 23
79 Νοεμ. 5		

Ο Αιγάλεως ήτο χιονοσκεπής κατ'ά τ'ά έτη 1869, 1874, 1873 και βραδύτερον.

Ως μέσους όρους τ'ής πτώσεως τ'ής χιόνος δυνάμει να θεωρήσωμεν τ'ας άκολουθούσας ήμέρας:

Πρώτη χιών επί του Πάρνηθος τ'ή 24 Νοεμβρίου
" " " του Ύμητου " 18 Δεκεμβρίου
" " εν Αθήναις " 23 Δεκεμβρίου.

Εν Αθήναις, τ'ή 18[6 Νοεμβρίου 1879.

Dr J. F. JULIUS SCHMIDT

Διευθυντής του εν Αθήναις Αστεροσκοπίου.

ΧΕΙΜΩΝΕΣ ΑΞΙΟΣΗΜΕΙΩΤΟΙ

Πρό τ'ής έφευρέσεως του θερμομέτρου¹ τ'ά εκτακτα και παρατεταμένα ψύχη δέν ήδύναντο να προσδιορισθώσιν ή δια των αξιοσημειώτων αούτων αποτελεσμάτων. Τούτου ένεκα δυσχερής άποβαίνει ή σύγκρισις των χειμώνων τ'ής σημερον προς τούς των αρχαίων χρόνων. Εν τούτοις

1. Πρώτος όρετής του θερμομέτρου ήπρηξεν ο Γαλιλαίος: τ'ό κατ'ά τ'ό 1596 πρώτον κατασκευασθέν θερ-

πολλὰ ἀρχαῖα μαρτυροῦν περὶ τοῦ ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους ἕνεκα διαφορῶν αἰτιῶν ὁ χειμὼν ἦτο πολὺ δριμύτερος ἐν Εὐρώπῃ ἢ σήμερον. Ἕλληνας καὶ Ῥωμαῖοι ἱστορικοὶ καὶ ποιητὰὶ βεβαιοῦσι τοῦτο παλλαχοῦ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν.

Τὸν προσδιορισμὸν πολλῶν ἀξιοσημειώτων διὰ τὴν ἔκτακτον αὐτῶν δριμύτητα χειμῶνων φειλομένων εἰς τοὺς χρονογράφους. Ἰδοὺ δὲ ἡ χρονολογικὴ αὐτῶν κατάταξις, οἷον ἐξάγομεν αὐτὴν ἐκ τῶν χρονικῶν αὐτῶν.

Ἐν ἔτει 396 π.Χ. χιὼν καταπίπτει ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τεσσαράκοντα συνεχεῖς ἡμέρας ἀνευ διακοπῆς.

Ἐν ἔτει 299 μ.Χ. ὁ Βύξεινος πόντος πήγνυται καθ' ὅλοκληρον.

Ἐν ἔτει 359 πῆξις ἐντελής τοῦ Βύξεινου πόντου καὶ τοῦ Βοσπόρου.

Τῷ 400 μ.Χ. ὁ Ῥοδανὸς ἐν Γαλλίᾳ καὶ ὁ Βύξεινος πήγνυται ὀλοκληρῶς.

462 μ.Χ. Πῆξις ἐντελής τοῦ ποταμοῦ Vuy ἐν Γαλλίᾳ. Τὰ ποίμνια διαβαίνουσι τὸν Δούναβιν στερεῶς πεπηγμένον.

547. Πάντες οἱ ποταμοὶ τῆς Γαλλίας εἰσι στερεῶς πεπηγμένοι. Οἱ ἄνθρωποι διέρχονται αὐτοὺς πεζῇ καὶ ἀφῶως.

558. Ὁ Βύξεινος καλύπτεται ὑπὸ πάγου ἐπὶ εἴκοσι συνεχεῖς ἡμέρας.

559. Πῆξις ἐντελής τοῦ Δουνάβειος.

566. Ὁ χειμὼν παρατείνεται ἐπὶ μακρὸν δριμύτατος, ἐπιφέρειν καταστροφὴν εἰς μέγα πλῆθος ζώων.

608. Αἱ ἀμπελοὶ κατακαίονται ὑπὸ τοῦ παγετοῦ εἰς μέγα μέρος τῆς Γαλλίας.

763. Παρατεταμένος καὶ φοβερὸς χειμὼν ἐν Ἀνατολῇ. Ὁ Βύξεινος πήγνυται εἰς βάθος 30 ποδῶν. Μέρος τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κρημνίζεται ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν πάγων.

821. Οἱ πλείστοι τῶν ποταμῶν τῆς Εὐρώπης εἰσι πεπηγμένοι ἐπὶ ἕνα ὀλόκληρον μῆνα.

822. Ἀμαζαὶ βαρύτερα φορτωμένοι διέρχονται ἐπὶ μῆνα ὀλόκληρον ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα ἐν Παρισίοις.

829. Πῆξις τοῦ Νείλου.

μόμετρον ἦτο ἀεροθερμόμετρον συνίστατο δὲ ἐκ μίαις σφαιρᾶς μετὰ σπλήνος ἐντὸς ὕγρου. Πρῶτη χρῆσις αὐτοῦ ἐγένετο πρὸς ἑτέρας τῶν ἀσθενῶν, οἷσιν ἐλάμβανον τὴν σφαιρὰν ἐν τῷ στόματι. Θερμόμετρα ἐξ ὀσίου, μετὰ τινος ἐντοσθεν τακέντος ὄγκου, κατασκεύασε τῷ 1617 ὁ ὀλοποιὸς Μωριάνης, ὑπὸ τὴν ἐδῆσαν τοῦ ἱατροῦ Ρινιέ. Ἡ φλωρεντινὴ Ἀκαδημία εὔρε πρὸς τοὺς ἄλλοις, ὅτι ἡ χιὼν τήκεται πάντοτε ἐν τῇ αὐτῇ θερμοκρασίᾳ· τοιαύτη δὲ τρώπη ὤρισθη ἡ θέσις τοῦ μηδενικοῦ. Τῷ 1701 πρότεινον ὁ Νεύτων νὰ ληφθῇ ὡς κανονικὴ θερμοκρασία ἡ τῆξις τοῦ παγετοῦ καὶ ἡ ζέσις τοῦ ὕδατος. Τῷ 1714 (πρὸ τοῦ Ῥωμῶν καὶ τοῦ Κελσιου) κατασκευάσαν ἐν Δανίᾳ ὁ Φάρενχαιτ τὸ πρῶτον θερμόμετρον μετὰ διαίρεσιν μονηριδοῦς.

860. Ἡ χιὼν καὶ ὁ παγετὸς διακοῦσιν ἐπὶ ἐξ συνεχεῖς μῆνας. Ὀλόκληρος ἡ Ἀδριατικὴ πηγνυται.

974. Χειμὼν φοβερός. Ἐπὶ τοῦ Βοσπόρου στερεῶς πεπηγμένοι οἱ ἄνθρωποι διέρχονται πεζῇ. Ἐπιδημία φοβερά μετὰ τὸ ψύχος καὶ μετ' αὐτῶν λιμὸς μαστίζουσι τὴν Εὐρώπην. Τὸ τρίτον τῶν κατοίκων τῆς Γαλλίας ἐξολοθρεύεται.

988. Γενικὴ καταστροφὴ τῶν σπαρτῶν ἐκ τοῦ ψύχους.

1009. Ἐν Ἰταλίᾳ πάντες οἱ ποταμοὶ πήγνυται.

1067. Παρατεταμένος καὶ δριμύτατος χειμῶν. Πάντες οἱ ποταμοὶ ἐν Γαλλίᾳ πήγνυται.

1100. Τὸ ψύχος κατακαίει μέγα πλῆθος δένδρων καὶ ἐπιφέρει λιμὸν.

1124. Πολλὰ γυναῖκες καὶ παιδιὰ θνήσκουσιν ἐκ τῆς δριμύτητος τοῦ ψύχους. Αἱ ἐγγέλαι τῆς λίμνης τοῦ Brabant ἐν Γαλλίᾳ καταφύγουσιν εἰς τοὺς σιτοβολῶνας.

1133. Πῆξις τοῦ Πάδου ἐν Ἰταλίᾳ. Ὁ οἶνος πήγνυται ἐν ταῖς ἀποθήκαις. Μέγα πλῆθος δένδρων κατακαίονται ἐκ τοῦ ψύχους.

1150. Ἡ Θάλασσα πήγνυται πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Ὀλλανδίας.

1204. Ψύχος φοβερόν. Πῆξις ἐντελής τῶν ποταμῶν ἐν Γαλλίᾳ.

1210. Ἀμαζαὶ φορτωμένοι διέρχονται ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς. Τὰ σπαρτὰ κατακαίονται ἐκ τοῦ ψύχους.

1213. Ὁ ἐν Γαλλίᾳ ποταμὸς Vienne πήγνυται εἰς τρεῖς ἐπανεληγμένους.

1218. Καθ' ἅπασαν τὴν Γαλλίαν τὰ ὕδατα πήγνυται καθ' ὀλοκληρῶν.

1234. Ἀμαζαὶ βαρέως φορτωμένοι διέρχονται ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς πλησίον τῆς Βενετίας.

1236. Ὁλος ὁ Δούναβις διατηρεῖται στερεῶς πεπηγμένος ὑπὲρ τὸν μῆνα.

1288. Ὁ Ῥῆνος πήγνυται ἐν Ἑλβετίᾳ κατὰ μῆνα Μάρτιον.

1305. Ἐν Φλανδρίᾳ καὶ Ὀλλανδίᾳ ἡ θάλασσα πήγνυται εἰς διάστημα τριῶν λευγῶν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς.

1316. Οἱ πάγοι καταστρέφουσι πάσας τὰς γεφύρας τῶν Παρισίων.

1323. Ὀλόκληρος ἡ Μεσόγειος καλύπτεται ὑπὸ πάγων.

1334. Πῆξις γενικὴ πάντων τῶν ποταμῶν ἐν Προβηγκίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ.

1357. Χιὼν ἀπιστεύτου ποσότητος πίπτει καθ' ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν.

1364. Χειμὼν ἔκτακτος. Ὁ Ῥῆνος πήγνυται εἰς βάθος 15 ποδῶν. Αἱ ἀμπελοὶ καὶ τὰ πλείστα τῶν καρποφόρων δένδρων κατακαίονται.

1400. Πᾶσαι αἱ πρὸς τὸ βόρειον τῆς Εὐρώπης θάλασσαὶ πήγνυται καθ' ὀλοκληρῶν.

1405. Ὀλόκληρος ὁ στρατὸς τοῦ Ταμερλά-

νου, ἄνδρες, ἵπποι καὶ κάμηλοι, ἐξολοθρεύονται ὑπὸ τοῦ ψύχους ἐν Κίνα.

1408. Χειμὼν ἀξιοσημειώτος. Σχεδὸν πᾶσαι τῶν Παρισίων αἱ γέφυραι καταθραύονται ὑπὸ τῶν πάγων. Ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου ἀναφέρει ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ καταγράψῃ τὰ τῆς ὑπηρεσίας, ἐπειδὴ ἡ μελάνη πήγνυται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ καλάρου, καίτοι ἐν τῇ ἐστία τοῦ δωματίου του καίει ζωηρὸν πῦρ. Ὅλη ἡ μεταξὺ Νορβηγίας καὶ Δανίας θάλασσα εἶνε πεπηγμένη.

1420. Μεγάλῃ θνησιμότητι ἐν Παρισίοις ἕνεκα τοῦ ψύχους. Ζῶα σαρκώδη εἰσερχόμενα εἰς τὴν πόλιν κατατρώγουσι τὰ πτώματα. Ὀλόκληρος σχεδὸν ὁ Βύξεινος εἶνε πεπηγμένος.

1422. Τὸ ὕψος πήγνυται ἐν τοῖς ὑπογείοις. Τοῦτ' αὐτὸ πάσχει καὶ ὁ λόφος τῆς κεφαλῆς τῶν ἀλεκτρούγων.

1430. Οἱ ἄνθρωποι μεταβαίνουσι διὰ τῶν πάγων ἐκ Δανίας εἰς Σουηδίαν. Ὁ Δούναβις διατηρεῖται πεπηγμένος ἐπὶ δύο μῆνας.

1434. Ὁ παγετὸς διαρκεῖ τριήκοντα ὅλον ἐν Παρισίοις. Ἐπανερχεται δὲ δριμύτατος κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον. Ἐπὶ τεσσαράκοντα συνεχεῖς ἡμέρας πίπτει χιὼν ἐν Ὀλλανδίᾳ.

1444. Ἀφθονωτέτη χιὼν εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν, διατηρηθεῖσα ἐπὶ τρεῖς ὅλους μῆνας.

1458. Στρατὸς 40,000 ἀνδρῶν στρατοπεδεύει ἐπὶ τοῦ Δουνάβειος στερεῶς πεπηγμένου.

1468. Στρατιῶται Βουργουνδοὶ κόπτουσι τὸν οἶνον διὰ πελέκειων.

1476. Ἐν τῷ στρατῷ Καρόλου τοῦ Θρασέος τὸ ψύχος ἐπιφέρει τὸν θάνατον εἰς πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν.

1503. Ὀλόκληρος στρατὸς διαβαίνει τὸν Πάδον ἐπὶ πάγου στερεοῦ.

1507. Πῆξις τοῦ λιμένος τῆς Μασσαλίας. Θάνατος πολλῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων ἐκ τοῦ ψύχους.

1544. Ὁ οἶνος πωλεῖται ἐν Παρισίοις κατὰ τεμάχια πεπηγμένα, ἅτινα κόπτουσι διὰ πελέκειων.

1564. Πῆξις τοῦ Ῥοδανοῦ. Καταστροφὴ τῶν καρπῶν ἐκ τοῦ ψύχους.

1570. Ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ ἀμαζαὶ βαρέως φορτωμένοι διέρχονται ἐπὶ τῶν ποταμῶν.

1586. Στρατιῶται Γάλλοι ἀποθνήσκουσιν ἐκ τοῦ ψύχους ἐν ἐκστρατείᾳ. Γενικὸς ὄλεθρος τῶν ἐλαίων ἐν Προβηγκίᾳ.

1594. Ἡ Θάλασσα πήγνυται ἐν Μασσαλίᾳ καὶ Ἐνετίᾳ.

1599. Χειμὼν δριμύτατος. Σχεδὸν πάντα τὰ δικοροφόρα δένδρα κατακαίονται.

1603. Ἐν Πιαδούῃ ὁ οἶνος πήγνυται ἐν τοῖς ὑπογείοις. Πολλὰ τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως αὐτῆς καταφύγουσιν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς χιὼνος.

1607. Οἱ βῆες παγώνουσι εἰς τὰ βουστάσια. Οὐδαμῶς τῶν Παρισίων εὐρίσκονται πλέον

ξύλα εἰς καυσίον. Ἀμάξια φορτωμένα διέρχονται ἐπὶ τοῦ Σηκουάνα.

1608. Καταστροφὴ παντελής τῶν ἀμπελόων ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ οἶνος πήγνυται ἐντὸς τῶν ποτηρίων· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς ἀρτους ἅμα ἐξαγομένους τῶν κλιβάνων.

1624. Διακοῦντος τοῦ χειμῶνος τούτου ἡ Ἀδριατικὴ ἐπάγη δις.

1633. Πῆξις τῆς Βαλτικῆς εἰς ἑκτασὶν 6 λευγῶν. Σουηδικὸς στρατὸς μετὰ πυροβολικοῦ διαβαίνει ἐκ Φινίας εἰς Φινλανδίαν ἐπὶ τοῦ πάγου.

1665. Ἐν Παρισίοις τὸ ψύχος φθάνει μέχρι 22 βαθμῶν καὶ ἡμίσεος.

1683. Ψύχος φοβερόν ἐν Τουραίνῃ. Τὸ τρίτον τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ἐν τοῖς πέριξ τοῦ TOURS θνήσκει ἐκ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης.

1684. Πῆξις τοῦ Ταμέσεως καθ' ὀλοκληρῶν μέχρι βάθους 14 ποδῶν.

1709. Ὁ φοβερώτατος τῶν χειμῶνων τῶν μαστισάντων τὴν Εὐρώπην. Τὸ θερμόμετρον κατήλθε κάτω τοῦ 23ου βαθμοῦ ἐν Παρισίοις. Ἡ Μεσόγειος ἐπάγη εἰς διάφορα μέρη, τὸ αὐτὸ δὲ συνέβη καὶ εἰς τὸ στενὸν τῆς Μάγχης. Τῶν δένδρων οὐδὲν σχεδὸν ἀπέμεινεν ἐν Γαλλίᾳ. Ἡ ἔνδεια ὑπῆρξε φοβερά, τοῦ αἵτου ἐκλείψαντος ὀλοσχερῶς. Ὁ οἶνος ἐπάγη ἐν Παρισίοις ἐντὸς τῶν βαρελίων, αἱ δὲ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἐθραύσθησαν κρουόμενοι.

1735. Τὸ θερμόμετρον, ὅπερ τοῦ λοιποῦ θέλομεν ἔχει ἀκριβῆ γνώμονα εἰς προσδιορισμὸν τοῦ ψύχους, κατήλθεν ἐν τῇ σινικῇ Ταρταρίᾳ μέχρις 67 βαθμῶν.

1740. Φοβερώτατος ψύχος ἐν Ῥωσίᾳ. Ἐν Πετροπόλει οἰκοδομεῖται παλάτιον ἐν πάγου ὠσαύτως, δι' ὧν κανονοβολοῦσιν εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν διὰ σφαιρῶν σιδηρῶν.

1783. Ἐν Παρισίοις ψύχος 19 βαθμῶν. Ὁ παγετὸς διαρκεῖ ἐπὶ 69 συνεχεῖς ἡμέρας· ὁ Σηκουάνας καλύπτεται ὑπὸ πάγου ἐπὶ δύο ὅλους μῆνας.

1788. Ὁ πάγος τοῦ μεγάλου ὄχετοῦ ἐν Βερσαλλίᾳ ἔχει πάχος 12 δακτύλων. Τὸ ψύχος ἐφθασεν ἐν Παρισίοις εἰς 22 βαθμοῦς, ἐν δὲ Μασσαλίᾳ εἰς 17. Ἡ Μάγχη καλύπτεται ὑπὸ πάγου.

1795. Ἐν Παρισίοις τὸ ψύχος εἶνε 23⁰, 5, τὸ δριμύτατον ἐξ ὧν συνέβησαν ἀπὸ τῆς εὐρέσεως τοῦ θερμομέτρου. Ὁ παγετὸς διαρκεῖ ἐπὶ 42 συνεχεῖς ἡμέρας. Ὁ ὀλλανδικὸς στόλος συλληφθεὶς ἐν τοῖς πάγοις καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ ἱππικοῦ.

1830. Τὸ ψύχος ἐν Παρισίοις εἶνε 17⁰, 3. Πάντες οἱ ποταμοὶ πήγνυται. Πλῆθος ἀνθρώπων καὶ ζώων ἀποθνήσκουσιν ἐκ τοῦ ψύχους.

1840. Κατὰ τὸν χειμῶνα τούτου μόνον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ συνέβη δριμύτατον ψύχος, τὴν 15

Δεκεμβρίου, καθ' ἣν εἰσεκομίζοντο εἰς Παρισίους τὰ λείψανα Ναπολέοντος τοῦ Α΄.

1846. Ἐν Pontarlier τῆς Γαλλίας ψυχὸς 310, 8, ὅπερ ἐστὶ τὸ δριμύτατον ἀπὸ τῆς εὐρέσεως τοῦ θερμόμετρου.

1853. Πῆξις παντελῆς ὄλων σχεδὸν τῶν ποταμῶν τῆς Βύρωνης.

1871. Ψυχὸς ἐκτάκτως δριμύ (22 βαθμῶν ἐν πῶ Ἀστεροσκοπεῖῳ τῶν Παρισίων) ἀλλὰ μὴ διαρκέσαν· ὁ Σηκουάνας πῆγνυται ἐπὶ μίαν ἡμέραν.

Τοιοῦτος ὁ κατάλογος τῶν ἐκτάκτων χειμῶν, ὃν παρέχουσιν ἡμῖν αἱ διηγήσεις τῶν γρονογράφων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐν τοῖς προεξημένοις ὁ λόγος εἶνε περὶ τοῦ χειμῶνος ἐν τῇ εὐκράτῳ ζώνῃ. Ἐν ταῖς ἀρκτέλαις χώραις τὸ σύνθημα κατὰ τὸν χειμῶνα ψυχὸς ὁ ἦτο δι' ἡμέρας ἐκτακτὸν καὶ ἀνυπόφορον. Κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1884 ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ τὸ θερμόμετρον κατῆλθε μέχρι 40°, σημεῖον τῆς ἀποψύξεως τοῦ ὑδραργύρου. Ἡ τοῦ ὑδραργύρου ἀπόψυξις εἶνε ἄλλως συνηθεστάτη ἐν Σιβηρίᾳ καὶ τῇ βορειοτάτῃ Ἀμερικῇ. Καθ' ἣ διηγείται ὁ πλοίαρχος Parry ἐν τῇ νήσῳ Melville ἐπὶ πέντε συνεχεῖς ἡμέρας τοῦ ἔτους ὁ ὑδραργύρος μένει ἐν καταστάσει ψύξεως ἐν ὑπαίθρῳ. Κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1808-1809 ἐν Μόσχᾳ, ἐνθα τὸ ψυχὸς ἦτο 42-44 βαθμῶν, ἐγένοντο πολλὰ περὰματα ἐπὶ τοῦ ἀπεψυγμένου ὑδραργύρου.

Κατὰ τινὰ τῶν ἀποδημιῶν αὐτοῦ ὁ πλοίαρχος Ross ἐπλήρωσε τουφέκιον διὰ σφαίρας ἐκ σερροῦ ὑδραργύρου καὶ πυροβολήσας διετρώπησε σάνδα ἐνὸς δακτύλου πάχους. Οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν, ἐν αἷς τὸ ψυχὸς εἶνε τοσοῦτον δριμύ, φροντίζουσι μετὰ πολλῆς μερίμνης νὰ προστατεύωνται, καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὰ ἄκρα αὐτῶν, τὴν ρίνα καὶ τὰ ὦτα. Ἐπειδὴ τὰ ὄργανα ταῦτα δύνανται νὰ ἀποψυχθῶσι χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ τις πόνον, ἐλάχιστον πόνον, ἐν πολλαῖς χώραις καθῆκον ἀβρότης θεωρεῖται νὰ ἐρωτώσιν οἱ συναντώμενοι ἀλλήλους περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ προσώπου των. Γνωστὸν δὲ εἶνε τὸ συμβῆν εἰς τὴν περιώνυμον τραγωδῶν Ραχὴλ, ἥτις, περιδιαβάζουσα χειμερινὴν τινὰ ἡμέραν ἐφ' ἀμάξης ἐν ταῖς ὁδοῖς τῆς Πητροπόλεως, οὐ μικρὸν ἐξεπλάγη βλέπουσα ἀγνωστον εἰσορμῶντα εἰς τὴν ἀμάξαν αὐτῆς, καὶ ἀνευ περαιτέρω διασαφήσεων πρὶθόντα ἰσχυρῶς τὴν ρίνα τῆς διὰ χιόνος. Κ.]

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Σκέπασε τὰ κεραμίδια πιδυμαῖς δυὸ τρεῖς τὸ χιόνι, Κ' εἶν' ἡ πόλις φασακιωμένη μ' ἕνα κατάσπρον σινδόνι. Διέτε, διέτε ἀπροπροσώπου μέσ' ἐς ταῖς γούνας τυλιγμένοι, Πανταχῶς ἀποκλεισμάς.

Τοῦ, τοῦ, τοῦ Κ' ἐγὼ κρυόνω, Μπου, μπου, μπου Κ' ἐγὼ παγώνω.

Ὁ! τί κρούσταλλα! τί πάγοι! ὁ Δεκέμβριος ἀφρίζει, Ὁ ἀέρας λυσασμένος ἐς τὰ παρὰθυρα μουγαρίζει. Τῆς φωνῆς τὰ παληκάρια κουκουλόδηκαν ἐς τὸ στράμα. Διέτε μύτταις, ὄπου στάζουν, διέτ' ἀχνούς ἀπὸ τὸ στόμα. Δόγι' ἀκουστε μασητά, Μάτια διέτε δακρυστά. Τοῦ, τοῦ, τοῦ Κ' ἐγὼ δακρύω. Μπου, μπου, μπου Ἄ! κρό! κρό!

Ἐνας χῶ, χῶ, χῶ, τὰ χέρια εἰς τὸ στόμα του ζεσταίνει Ἐ τῇ φωτιᾷ ὁ ἄλλος τρέχει καὶ τὰ μούτρα του θερμαίνει. Κ' ὁ λεγόμενος ἐκείνος μετ' τὴν γούνα, τὸ σαμοσφι, Ἐως τὸν λαμῶ χαιμένος χαρτιὰ παίξει ἐς τὸ ταντοβρι. Κ' ἐγὼ ὄλω νὰ χωθῶ Ἐ τὰ ζεστά νὰ ζεσταθῶ; Τοῦ, τοῦ, τοῦ Γὰ τί κρυόνω, Μπου, μπου, μπου Καὶ πλυριστῶνω.

Τί καλὸς εἶν' ὁ χειμῶνας δι' ἐκεῖνον ὄπου καίει! Τί καλὸ! ἐν ᾧ χιονίζει νὰ βουφῇ φούρ φούρ τὸ τέ. Κ' ἐν ᾧ ἔξω ὁ ἀέρας μᾶς χαλνᾷ τὸν κύσμον ὄλω. Αὐτὸς μέσα νὰ τοὺς βάζῃ καὶ τοὺς δυὸ συντρυφεύς οὐ ὄλω! Πλὴν ἐμένα ἢ χιονιᾷ Καὶ ἢ βαροχειμωνιᾷ, Τοῦ, τοῦ, τοῦ Πῶς με κρυόνει! Μπου, μπου, μπου Πῶς με στρομῶνει!

Λέγουσιν ἔγεινε χειμῶνας φοβερὸς εἰς ἄλλα μέρη Ἐνὸς δύο γραμματίων κατετάραξε τὸ χέρι. Ἐμείναν Ἐπουργῶσι δύο ἔξαρτα κακαρωμέναι, Καὶ ἐφημερὶς, μετ', λέγουσιν, νεωστὶ ἐκδοσμένη, Ἄπ' τὰ χιόν' ἀπ' ταῖς βροχαῖς, Παραιταί ταῖς μετοχαῖς Τοῦ, τοῦ, τοῦ Ἐσπαγιασμέναις, Μπου, μπου, μπου, Ἐσφυχημέναις!

Κοκκωνίσσες μου, τί τρέχει; . . . Λοιπὸν μ' ὄλα τὰ λαχούρια, Μ' ὄλας σας τὰς προφυλάξεις, καὶ μετ' ὄλα τὰ ταντοβρία, Σὰς ἐπεράξ' ὁ χειμῶνας, κ' εἶθε κ ρ ο ο λ ο γ η μ ε ν α ι ς Ὁ! ἢ ὄφεις σας ἐκόπη! Ὁ! πολ' εἶθε περαγμέναις! Κ' ὅταν βλέπῃ δὲ τινὰς Τόσον κρύας καλλονὰς, Τοῦ, τοῦ, τοῦ Τὸν πᾶνει τρέμας, Μπου, μπου, μπου, Μεγάλως ἔρωας!

Κάλε δὲ μὴν ἔχεις ἔνοια, κ' ὁ χειμῶνας ὁμὰ περᾶσθ Κ' ἔργεται τὸ καλοκαίρι, ὄπου ὁμὰ μᾶς ζεσκούριάζῃ. Τότε τρώγεσθε κομμάτι κἄν εἰς τῶπον παγωτῶν, Νὰ φυγαίνετε τὰ στῆθη φλογισμένων ἔραστῶν.

Τότε . . . (ὄμως δὲν βαπτῶ Τὸ κοινὸν μου πετῶ, Τοῦ, τοῦ, τοῦ, Γιατί παγώνω, Μπου, μπου, μπου Γιατί ζαρώνω).

ΜΑΡΚΑΛΙΟΝ ΚΑΙ ΤΑΝΔΟΥΡΙΟΝ

Ἀι παντὶ ἀνέμῳ ἀναπεπταμέναι καὶ πλεκταὶ μάλλον ἢ κτισταὶ τουρκικαὶ οἰκίαι θερμαίνονται τὸν χειμῶνα δι' ἀνθράκων. Καὶ διὰ τοῦτο τὸ χραισιμώτερον τοῦ χειμῶνος ἐπιπλον εἶνε τὸ μαγκάλιον, μικρὸν ἢ μέγα, ὠριγάλκιον ἢ πῆλινον, καὶ τῶν πασσάδων ἀργυροῦν. Τὴν χρῆσιν δὲ τοῦ αἰθράνου τοῦτου ἀπαντῶμεν καὶ παρὰ τῷ Ἰερουλῶ, ἐν τῇ μηνί τῷ ἐνάτῳ, καὶ ἦν τεθειμένον ἐνώπιον αὐτοῦ αἰθρανὸν πλῆρες ἀνθράκων διαφύγων. Αἱ δὲ γυναῖκες, ἵνα προφυλάξωσι τὴν ὄψιν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ φλογμοῦ τοῦ πυράνου καὶ οἰκονομήσωσι συγγρῶσι καὶ τὰ κάρβουνα, ἐπενόησαν τὸ τανδοῦριον, τῷ ὄποιου δύσκολον νὰ συλλάθωσιν ἰδέαν αἱ Ἑλληνίδες, ἐὰν μὴ τὸ ἴδωσι.

Τὸ τανδοῦριον εἶνε εἶδος τραπέζης σκεπασμένης μετ' ἀπτήτας καὶ πεπλωμάτα, καὶ περιεχομένης ἐντὸς μικροῦ πυράνου κάρβουνα ἀναμμένα, ὄπου ζεσταίνουσι τοὺς πόδας αὐτῶν οἱ περικαθήμενοι. Ἡ χρῆσις τοῦ εἶνε οἰκονομικωτάτη καὶ, λόγῳ συναναστροφῆς, δμιλητικωτάτη.

Ἡ θερμότης ὑπάγει κατ' ὀλίγον νὰ ἐξοσρακίση τὸ τανδοῦριον, καὶ ἔσως πρὸς ὀφείλειαν τῆς υγιείας τῶν Κυριῶν, διότι πρὸς τοῖς ἄλλοις συνετέλει, λέγουσιν οἱ Ἀσκληπιάδαι, καὶ πρὸς ἀνάπτουξιν τῶν αἱμορροῦδων, τῶν ὄποιων, κατὰ τὸν Χάμμερ, εἶνε καὶ συνώνυμον εἰς τὸ Περσικόν. Δὲν τολμῶ νὰ φιλονεικήσω, ὡς πρὸς τοῦτο, μετὰ τῶν ἐξοχωτάτων, ἀν καὶ ἐγνώρισα τριάκοντα ἔσας ἑκατοντούτιδας Κυρίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, αἱ ὄποιαι διεβλῶσαν υγιέσταται, ζωηρόταται, εὐθυμόταται, καὶ ἀπέθανον, ὅταν πλέον ἐθαρόνησαν νὰ ζῶσιν εἰς τὴν κόγχην τοῦ τανδοῦριου των· ἐκεῖνο ὄμως, ὅπερ ἠξέουω, εἶνε ὅτι, ἐὰν ἢ Ἐστία τῶν παλαιῶν ἦτον ἱερά, καὶ ἐν τῇ Βυζάνθῃ κατὰ τὸν Μεσαίωνα παρ' αὐτὴν ἦτον ἢ ἐντιμώτερα θέσις, τὴν ὄποιαν κατεῖχε δικαιοματικῶς ὁ γέρον οἰκοδεσπότης ἢ ἡ οἰκοδέσποινα, ἢ ὅθεν καὶ τὴν ἐκαλλώπιζον ὡς νύμφην, αἱ εὐγενεῖς συμπολιτιδές μου δὲν μένουσι κατ' ὀδὸν ὄπισθ τῶν παλαιῶν, ἐπιδεικνύμεναι περὶ τὸν τοῦ τανδοῦριου των στολισμὸν ὄλην αὐτῶν τὴν πατροπαράδοτον φιλοκαλιαν· καὶ φρονῶ ὅτι διακλάσεις ἢ συνομιλίαι, τὴν ὄποιαν διεδέχετο πολλάκις περὶ τὸ μεσονύκτιον τὸ λεγόμενον τσιλι-

1. Ἐκ τοῦ Ταν-νῶρ, σῶματος θέρμανσις. 2. Ἐθιμον πανάρχαιον· διότι καὶ ὁ Ὀμηρὸς τοὺς φέροντας γονεῖς τῆς Ναυσικλέας παρὰ τὴν ἑστίαν καθίζει.

γκιρ-σοφρασί, εἶδος ἐπιδειπνίδος, περίξ μεγαλοπρεπῶς ἐσρωμένου τανδουριου, δὲν ἀναπληροῦται οὔτε διὰ τῆς παραστίας, οὔτε διὰ τῶν ἀνακλιντρων. Ὅτι δὲ, καίτοι συντελοῦν πρὸς ἀνάπαυσιν, καὶ, ἀν θέλητε, ἐκλυσὶν τινα τοῦ σώματος, δὲν ἀφαιρεῖ ὄμως τίποτε τῆς ἀνδρίας τῆς ψυχῆς, ἀπόδειξις ὁ ἀείμνηστος ἐκεῖνος καὶ ἀλκιθῶς Ἰερὸς τοῦ Δραγασανίου λόγος, τοῦ ὄποιου ὄλοι σχεδὸν οἱ εὐγενεῖς λογιῖται ἦσαν ἀναθρεμμένοι εἰς τὸ τανδοῦριον, καθυπὸ Τανδοῦρ-ταλεμπίδης, καθὼς τοὺς λέγουσιν. Αἱ δὲ Τουρκισσαὶ ἰδίως τόσον εἶνε ἀπὸ τοῦ τανδουριου των ἀναπόσπαστοι, ὅστε, ὅταν ἔβλεπον τὴν Κυρίαν Κήμεσαν Desalleurs, εὐζυγον τοῦ πρέσβους τῆς Γαλλίας ἐν Κωνσταντινουπόλει, φοροῦσαν τὸ λεγόμενον τότε παραίριον, εἶδος κρινολίνου, ὅπο τὸ ὄποιον ἐταποθέτει ὁ ὑπέρτερος τὸ συνεπιθόμενον ὑπὸ τῶν Κυριῶν ἐν Εὐρώπῃ αἰθρανὸν (chauffette), ἔλεγον θαυμάζουσαι πρὸς ἀλλήλας: «Ἰ-δοὺ ἢ Ἐλδοῦ-μπεη Χαννοῦμ, ἦτις φέρει μεθ' ἑαυτῆς τὸ τανδοῦριον τῆς!»

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑΙ

Τὰ Χριστούγεννα εἶνε ἑορτὴ δημοτικωτάτη ἐν Ἀγγλίᾳ περιλαμβάνουσα δύο ταυτοχρόνως ἐορτάς ἡμῶν. τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Νέον Ἔτος. Εἶνε δ' ἐξαιρέτως ἡ ἑορτὴ τῶν παιδίων, ἀτινα καθίστανται οἱ τύρανοι τῆς ἡμέρας, καὶ πάντα ἀνατρέποντες καὶ φέροντες ἄνω καὶ κάτω. Ἡ ἑορτὴ αὕτη πανηγυρίζεται ἰδίως διὰ συμποσιῶν φαειροτάτων καὶ ἀτελευτήτων, φιλοξενία δὲ ἀκρια μετὰ χαρᾶς ἐπικρατεῖ ὄλην τὴν ἡμέραν. Πανταχῶθεν αἱ καπνοδόχοι καπνίζουσιν, οἱ κλιθανοὶ εἶνε κατάμεστοι κρεάτων κομισθέντων ὑπὸ ἀνθρώπων μετρίως καταστάσεως, οἱ ὄθειοι περιστρέφονται, οἱ φανοὶ, αἱ δᾶδες, οἱ λόγνοι, αἱ λαμπάδες, τὸ φωταῖριον ἀστράπτουσιν ἐν τῷ μέσῳ τῆς διαιχλώδους νυκτός. Ἀμύθητος δὲ εἶνε ἢ ποσότης τῶν καταναλισκομένων πτηνῶν μάστιστα δὲ τῶν χηνῶν. Βασίλισσα δὲ τῆς ἑορτῆς εἶνε ἢ πουδύγγα, τὸ κατ' ἐξοχὴν ἐθνικὸν πλακούτιον, ὡς παρ' ἡμῖν τὰ χρυσόφωγα καὶ ἢ βασιλόπιττα, ὅθεν καὶ ἢ εὐτελεστάτη τῶν τραπέζων ἔχει τὴν ἡμέραν ταύτην χῆνα καὶ πουδύγγαν, πρὸς πανηγυρισμὸν τοῦ Κριστῆμας, ὡς διομᾶζουσιν οἱ Ἀγγλοὶ τὰ Χριστούγεννα. Οἱ ὑπέρτεροι καὶ οἱ προμνηθευταὶ τῶν μεγάλων οἰκιῶν ἐρχονται τὸ μεσονύκτιον εἰς τὰς οἰκίας τῶν κυρίων των καὶ τῶν πελατῶν, καὶ ἄδοντες τὰ Χριστούγεννα προτείνουσιν εἰς αὐτοὺς τὸ κοινὸν τῶν Χριστουγεννιῶν, ἐν ᾧ ὁμὰ τεθῶσι τὰ εἰς αὐτοὺς προωρισμένα δῶρα.

Τὰ Χριστούγεννα ἐπανηγυρίζοντο ἄλλοτε μετὰ πολὺ πλείονος λαμπρότητος καὶ διαχύσεως. Τὸν ἰΓ' αἰῶνα βλέπομεν ἱερέα καὶ βασιλέα ἡγουμένους φαειρᾶς καὶ πολυπληθοῦς συναδείας προσωπιθοφόρων πάσης τάξεως, ἄδόντων τὰ Χρι-

στούγεννα. Μετημφισμένοι άλλοκότως θεράποντες, παιδιά, τεχνίται, πάντες αδιακρίτως προσέρχονται πρὸς τὴν βασιλίαν τῆς ἑορτῆς τείνοντες τὸν κουμπάρων των καὶ αἰτοῦντες γενναϊοδωρικὴν χάριν, φαιδρότητα, γέλωτος, ἐλεημοσύνην τέρψων καὶ ἡδονῶν. Ἐρρίκος ὁ Β' ὑπηρετεῖ αὐτὸς τὸν εὐχοῦμενον υἱὸν του, τὸν βασιλέα τοῦ συμποσίου, ἐν ἤσυχαις σαλπίγγων κομίζων τὸ πινάκιον τῆς τιμῆς, κεφαλὴν κάπρου, δεξίαι ἐστεμμένους δάφνη καὶ δανδρολιβάνω ἔχει κεκαλυμμένους τοὺς χυλιόδοντας αὐτοῦ ὑπὸ πορφυρῶν μῆλων καὶ χρυσιζόντων πορτοκαλλίων. Τέλος δὲ τριάκοντα καὶ ἑκατὸν πολῖται, οἱ ἰσχυρότατοι τῶν ἐν Λονδίῳ, φέροντες στολὰς καὶ τίτλους φαντασιώδεις, βασιλέως, βασιλισσῆς, ὑπουργῶν, ἐκλελεγμένους ὑπὸ τῆς Μωρίας, ἱππεῖς ἱππεύοντες χαρτινοὺς ἵππους, σαλπίζοντες, ἀνασεύοντες δάδας τρέχουσιν εἰς Κήσιγγτον εἰς συνάντησιν τοῦ ἐκγόνου Ἐδουάρδου τοῦ Α', πάντες ἐν μιᾷ χαρᾷ συννηγμένοι, πάντες ἄδοντες τὰ Χριστούγεννα!

Καὶ τοὶ δὲ τὴν σήμερον ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων δὲν πανηγυρίζεται μετὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἄλλοτε θεοῦ, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ὅμως Ἄγγλος μὴ ἐξεγειρόμενος εὐθυμὸς τὴν αὐγὴν τῆς μεγάλης ταύτης καὶ ἐπισήμου ἡμέρας. Πᾶν δὲ ὅ τι ἀναφέρεται εἰς τὸν στόμαχον διὰ μέσου τῶν ὀφθαλμῶν, εἰν' ἐκτεθειμένον κατὰ μήκος τῶν ὀδῶν μετ' ἐθνικῆς ὄντως εὐαρεσκίας ἀπὸ τοῦ πυρρόχρου κρομμίου τῆς Μαλάγας μέχρι τῶν πελωρίων ἐκείνων. Τμημάτων τοῦ κρέατος, εἰς αὐτὰ μόνον ἐν Ἀγγλίᾳ βλέπει τις, καὶ εἴτινα φαίνονται προωρισμένα εἰς πλήρωσιν τοῦ στομάχου γίγαντες τινος πελωρίου. Ἐνοεῖται δὲ ὅτι αἱ ἀπολάσεις τῶν Χριστουγέννων δὲν περιορίζονται μόνον ἐν τῷ στομάχῳ, ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ κλεπτὰ φιλήματα, καὶ διεξοδικὰ παραμύθια εἴτινα ὁ πάππος διηγεῖται εἰς τὴν πέριξ αὐτοῦ πρὸς τῆς πυρᾶς περικαθήμενην οἰκογένειαν. Ἐν τινι διηγέματι αὐτοῦ ὁ διάσημος ἄγγλος μυθιστοριογράφος Κάρολος Δίκενς παρεισάγει κύριόν τινα Πίκουικ, ὅστις δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς τύπος γνησίου Ἀγγλοῦ εὐπατρίδου κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων. Κατασκάζεται τὰς νεαρὰς γυναῖκας, αἵτινες καὶ αὐταὶ ἀντασπάζονται αὐτόν, ἀκροᾶται μετὰ ἀρρήτου ὑπομονῆς παραμύθια ἀτελεύτητα, καμαρώνει ἰστάμενος πρὸς τῆς ἐστίας, καὶ πίνει πόδες ὅσον χωραὶ ὁ στόμαχος ἀνθρώπου. « Ἀληθῶς μεμφίμοιροί τινες ἠθικολόγοι διατείνονται ὅτι τὰ πράγματα δὲν γίνονται ὅπως περιγράφονται, λέγει που ὁ Γάλλος Λουμπλάν, λέγουσιν ὅτι αὐτοὶ τοὺς ἀλλοτρίους οὐτε εἶδον κλεπτὸν φιλήματα οὐτε ἐλαβον, ὅτι οὐδὲως ἐπέρχονται δυσπεψία, ὡς θὰ ἐπίστευε τις ἀναγινώσκων τὰ διηγέματα καὶ τὰς περιγραφὰς τῶν κατὰ τὰ Χριστούγεννα ἐκδομένων βιβλίων τῆς λεγομένης φιλολογοίας

τῶν Χριστουγέννων. . . . Καὶ ὅμως πανταχοῦ βλέπει τις ἀγγελίας πεπτικῶν καταποτίων πρὸς χρῆσιν τῶν πανηγυριζόντων καὶ νῦν τὰ Χριστούγεννα, ὡς πάλαι ποτὲ οἱ πρόγονοι αὐτῶν. Ὅπως δὴ ποτε δὲν θὰ ὑπῆρχε λόγος χαρᾶς καὶ ἀπολαύσεως, ἐὰν μὴ ὁ ἄνθρωπος ἐνόησε καὶ ἐν μέσῳ τῶν πικροτάτων αὐτοῦ θλίψεων ἤγετο νὰ θεωρῆ τὸν βίον ἀπὸ τῆς ἤττον λυπηρᾶς αὐτοῦ ὄψεως. Πολλὰκις τὸ ἦδη λήγον ἔτος ὑπῆρξεν εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους σκληρὸν καὶ βαρὺ, καὶ τὸ ἦδη προσερχόμενον δὲν προσέρχεται χωρὶς καὶ νὰ ἐμποῖ ἄνησυγίαν τινὰ».

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω γεγραμμένων παρατίθωμεν τὰ ἐπόμενα, ληφθέντα ἐξ ἄρθρου δημοσιευθέντος διὰ τινος ἐφημερίδος τὴν ἐπομένην ἑβδομάδα τῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων ἐν Λονδίῳ.

« Ἐπειδὴ τὸ ἔτος τοῦτο συνέπεσε Κυριακὴν ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων, ἡ μεγάλη ἔθνικὴ ἑορτὴ τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἰρλανδίας (τῆς πρεσβυτεριανῆς Σκωτίας μὴ ἑορτάζουσα τὰ Χριστούγεννα), παρατάθη πέρα τοῦ συνήθους. Τὸ Σάββατον οἱ μεγάλοι ἐμπορικοὶ οἰκοὶ ἀνέστειλαν τὰς ἐργασίας των ἐπαναλαμβάνοντες αὐτὰς τὴν Τρίτην τὸ παράδειγμα δὲ τούτων ἐμιμήθησαν τὴν Δευτέραν καὶ τὰ μικρότερα ἐμπορικὰ καταστήματα. Ὡστε τὸ ἔτος τοῦτο τριήμερος ἐγένετο ἀργία, καὶ ἐπειδὴ εἴθισται νὰ διέρχωνται τὰς ἡμέρας ταύτας ἐν ταῖς ἐξοχαῖς, τὸ Λονδίον ἀπέμεινεν ἕρημον πλέον τοῦ συνήθους. Ἀλλὰ καὶ οὕτω δὲν ἐφάνησαν αἱ ὁδοὶ τοῦ Λονδίνου ἕρημοι, ἀλλὰ λίαν πρὸς πληθὸν λαοῦ κατέκλυσεν αὐτὰς ἑορτάσιμα ἐνδεδυμένοι. Μικαὶ δὲ παραστάσεις καὶ ἄλλα νέα θεάματα παρίσταντο εἰς τὰ δεκατίσασα θεάτρα τῆς πόλεως. Πᾶσαι δὲ αἱ οἰκίαι κατεκοσμοῦντο ὑπὸ κλάδων χαμυιδάφνης μετὰ τῶν ἐρυθρῶν αὐτῶν κόκκων. Πᾶν παιδίον κρατεῖ καὶ πορτοκάλιον, αἱ δὲ οἰκογένειαι ἐν χορῷ περιπλανῶνται ἀνά τὰς ἐξοχὰς τερπόμεναι καὶ εὐθυμοῦσαι, καὶ τὴν ἐσπέραν ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῶν παιδρῶν δαιτυμόνων περικυκλουμένης τραπέζης κεῖνται μεγαλοπρεπῶς ὁ ἰνδικὸς ὄρνις καὶ ἡ πουδίγγα, τὰ ἐκ παραδόσεως ἀναπόφευκτα ταῦτα κοσμήματα τῆς ἑορτῆς. Τὰ ἀγγλικά σχολεῖα δύο ἔχουσι κατ' ἔτος διακοπὰς τῶν μαθημάτων, τὴν μὲν μακροτέραν τὸ θέρος, τὴν δὲ τὰ Χριστούγεννα, καὶ διὰ τοῦτο ἴσα ἴσα ἡ ἑορτὴ εἶνε οὐσιωδῶς οἰκογενειακὴ ἑορτὴ, διότι συναθροίζονται εἰς τὴν οἰκίαν τὰ πανταχόθεν διεσπαρμένα ἐν τοῖς σχολείοις παιδιά. Εἶνε καὶ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους καὶ ἡ δωδεκάτη νῦν ἡμέραι σχολῆς, ἀλλ' αὐταὶ εἶνε ἑορταὶ δευτερεύουσας ὡς πρὸς τὰ Χριστούγεννα καὶ τὰς κατ' αὐτὰς τελουμένας οἰκογενειακὰς συναθροίσεις καὶ εὐχαρίας, τὰ παντοῖα παιγνίδια καὶ τοὺς ποικίλους χοροὺς καὶ τὰς διασκεδάσεις. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὰ ὀρηκευτικά ἐν Ἀγγλίᾳ ἔοιμα ἀπαγορεύονται τὴν Κυριακὴν αἱ τοιαῦται

διασκεδάσεις, ἀνεβλήθη ἡ τελετὴ τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ τῆς 25 εἰς τὴν 26 τοῦ μηνός. Ἡ ἐπιούσα τῶν Χριστουγέννων ὀνομάζεται ἡμέρα πυγμαχίας, καὶ ὁ χυδὸν λαὸς τῆς Ἀγγλίας ἐπιβιβάζεται μετὰ χαρᾶς εἰς τοὺς προσιφίεις τούτους ἀγῶνας. Οἱ δὲ κύριοι συγχωροῦσιν εἰς τοὺς ὑπηρετὰς νὰ μετέχουσι τῶν διασκεδάσεων τούτων. Καὶ ἕκαστον δὲ θέατρον τὴν ἡμέραν ταύτην παρέχει εἰς τοὺς θεατὰς αὐτοῦ καὶ νέαν τινὰ μιμικὴν παράστασιν, ἡ δὲ δράμα τι ὑπόθεσιν ἔχον δημῶδες παραμύθιον ἢ δημῶδη τινὰ παράδοσιν. Ὅσημέραι δὲ τὰ θεάματα ταῦτα γίνονται λαμπρότερα, αἱ σκηνικαὶ διακοσμήσεις ποικιλώτεραι, καὶ τὸ πλῆθος συνωθεῖται μετὰ μεγίστης προθυμίας πρὸ τῶν πυλῶν τῶν θεάτρων. Τὰ Χριστούγεννα ὡσαύτως εἶνε ἡ ἡμέρα τῆς ἐλεημοσύνης καὶ τῆς φιλοξενίας, καὶ αἱ ἐφημερίδες εἶνε μεσαιὶ προσκλήσεων ὑπὲρ παντοίων ἀγαθοεργῶν σκοπῶν. Αἱ συνεισφοραὶ ἀφθονοῦσι, καὶ τὰ βαλάντια τῶν ἰδιωτῶν ἀφειδῶς ἀνοίγονται παρέχοντα τὸ ἀναλογοῦν μέρος εἰς τοὺς πένητας ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ ἔθνικῃ ἑορτῇ. Ἵπάρχει δὲ εὐθυμὸν νὰ διανεμῶσι μικρὰ τινὰ δῶρα εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας, εἰς τοὺς γραμματοκομιστὰς κλπ. κλπ. Τούτου δ' ἕνεκα πλεῖστοι τῶν Ἀγγλῶν ἀπέρχονται τὴν ἡμέραν ταύτην εἰς τὰς ἐξοχὰς, ἐν' ἀποφύγωσι τὰς νενομισμένας ταύτας δαπάνας, καὶ μόνον ἐπανέρχονται εἰς Λονδίον ἀφ' οὗ αἱ κοινωνικαὶ σχέσεις ἐπαναλάβωσι τὴν συνήθη αὐτῶν φορὰν».

Τέλος δὲν πιστεύομεν ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται θὰ μεμφθῶσιν ἡμᾶς ὡς μακρολογούντας, ἐὰν ὑποβάλωμεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν τὴν ζωηροτάτην, γραφικωτάτην ἄμα δὲ καὶ ἀληθεστάτην εἰκόνα τῶν Χριστουγέννων, ἥτις ἐγράφη ποτὲ ὀφείλεται δὲ ἡ εἰκὼν αὐτὴ εἰς τὴν ζωηρὰν καὶ πρωτότυπον γραφίδα τοῦ κ. Λουμπλάν.

« Ὁ μὴ ἰδὼν τὰ ἐργαστήρια καὶ τὰ κρεπωλεῖα τοῦ τόπου τούτου—μάλιστα τὰ κρεπωλεῖα—τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων οὐδὲν εἶδε. Μὰ τὸ καί, ἐὰν εἶνε ἀληθῆς, καὶ θὰ βεβαιούσιν αἱ πιστεύουσαι ψυχαί, ὅτι προσεγγιζόντων τῶν Χριστουγέννων τὰ ἄλογα ζῶα λαμβάνουσιν αἰφνης τὸ δῶρον τοῦ λόγου, αἱ συνδιαλέξεις αὐτῶν περὶ τῆς τύχης, ἥτις τὰ ἀναμένει, θὰ εἶνε βεβαίως πολὺ λυπηρὰ, καὶ θὰ ἀνακοινῶσι πρὸς ἀλλήλα λυπηρὰς σκέψεις, βλέποντα πόσον τῇ 20 Δεκεμβρίου λησμονεῖ εἰς ὄλος λαὸς τὴν σοφὴν ταύτην γνώμην τοῦ Σενέκα: *Μέγα τῆς εὐλευρίας μέρος ἐστὶ τὸ κρατεῖν τῆς κοιλίας, Magna pars libertatis est bene moratus venter.*

» Ὅποια πελώρια τεμάχια κρέατος, ὕψιστοι θεοὶ! Ὅποια ὄρη αἱ μορρῶν κρεάτων! Ὅποια πολυτέλεια μεγαλοπρεπῶν ἐδωδίων! Ὅποια λατρεία πρὸς τὸν βοῦν! Καὶ πῶς ἐννοεῖ τις ὅτι βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας κατέταξεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱπποτῶν τὴν βοεῖαν ῥάχιν! Ναί, ἀλλ'

θεῖαν λέγω, ἱπποτῆς εἶνε ἡ βοεῖα ῥάχιν ἐν ταῦθα, τιτλοφορούμενη οἰρ Ἄδρν καὶ τὸν τίτλον τοῦτον ἔχει παρὰ Καρόλου τοῦ Β'.

» Ἵπάρχουσιν ἐν Ἀγγλίᾳ ἄνθρωποι καλλιεργῶντες λάχανα; Οὐχί, ἐλπίζω, διότι οἱ τοιοῦτοι θὰ ἦσαν προδότες τῆς Πατρίδος. Ὅπως δὴ ποτε ἡ 25 Δεκεμβρίου εἶνε ἡμέρα κατασφύουσα αὐτοῦς. Διότι κατὰ μυριάδας μετρεῖσθε, ὃ ὑπερηφάνως ἐκτεθειμέναι πρὸ τῆς σαρκωδρωτάτης ἐν ἀνθρώποις φυλῆς, βόειαι κεφαλαί, ῥύγγη κάπρου, ἰνδικὸι ὄρνιθες, πάπια, ὄρνιθια, ἀλεκτρούνες, χῆνες, τέτρακες, κέρδιες, φασιανοί, χαραδριοί, λαγιδεῖς, ἀγριοπάπια, σκολόπακες, καὶ ἕμεις, ὃ ἰχθύς παντοῖοι τὸ τε εἶδος καὶ τὸ μέγεθος, ὧν ἡ ἀπειρίθμησις θὰ κατεπύνει τὴν ὑπόμονον μεγαλοφυῖαν τοῦ Ὀμήρου!

» Ἀλλ' ἡ ὀμίχλη τῶν Χριστουγέννων καλύπτει τὴν γῆν. Ἀνατέλλει ἡ ἡμέρα τῆς γενικῆς γαστριμαργίας, ἡ μεγάλη ἡμέρα, ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ δυσπεψία ἀποτελεῖ μέρος τῶν ἔθνικῶν θεσμῶν. Ἵνα δὲ παρασκευασθῶσιν εἰς αὐτὴν ἀξιοπρεπῶς οἱ μᾶλλον προνοητικοὶ ἐφρόντισαν νὰ ἐφοδιασθῶσι διὰ καταποτίων πεπτικῶν, εἰτι' ἀναγγέλλουσι διὰ τῶν ἐφημερίδων οἱ κ. κ. φαρμακῆμοροι. Καὶ ἦδη δ' ὁ ἐχθρὸς δύναται νὰ ἐλθῆ νῆ Δία, οὐδεὶς φοβεῖται αὐτόν!

» Ἐὰν δὲ καὶ σήμερον εἶτι χορεύωσι μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ πρότερον προθυμίας, ἐὰν ἡ ἀπὸ τῶν Χριστουγέννων ὑπάρχη ὡς ἄλλοτε, ἐὰν τὰ κλεπτὰ φιλήματα συγχωροῦνται εἶτι, ἐὰν δηλ. οἱ ἄνδρες ἔχωσι τὴν ἀδειαν νὰ ἀσπάζωνται τὰς γυναῖκας, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, δὲν δύναμαι νὰ το βεβαιώσω. Ἴσως οὐχί. Ἀλλὰ περὶ τῶν τιμῶν ἡμῶς τῶν ἀπονεμομένων εἰς τὸν βοῦν, τὸν ἰνδικὸν ὄρνιν καὶ τὴν σεβασμίαν πουδίγγαν οὐδὲν ἀπώλεσεν ἐκ τῆς δυνάμεώς της ἡ παράδοσις, οἱ υἱοὶ εἶνε ἄξιοι τῶν πατέρων. Ὅσην πουδίγγαν καταβροχθίζουσιν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν ὀρισμένην τινὶ ὥρᾳ, θὰ ἦδύνατο νὰ καταπλήξῃ καὶ τὸν ἀδδθηφαγότατον γίγαντα.

» Ἀλλὰ τὰ Χριστούγεννα ἔχουσι καὶ τὴν λεπτὴν καὶ ἐπαγωγὸν αὐτῶν ὄψιν, τὴν οἰκογενειακὴν ἀγάπην. Τὴν ἡμέραν ταύτην βρέχει παιγνίδια καὶ τὰ παιδιά εἶνε κύριοι τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων. Εἶνε ἡ σειρά των νὰ διοικήσωσι! Ἐναδρονόμενα ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν γηραιῶν γονέων των ἀναγνωριζομένη ἐξουσία καὶ τὰς χεῖρας ἔχοντα μεστὰς θησαυρῶν, ἔχουσι μυρίους ὄσους λόγους εὐχαρίστους Ἵνα πιστεύωσιν ὅτι τὰ ἀγαπῶσι πλέον τοῦ συνήθους, καὶ ὠφελοῦνται τῆς περιστάσεως ταύτης, εἰς τὰ ποιοῦντα.

» Ἐπεὶ τὰς μεγάλας χαρὰς καὶ τέρψεις ἔρχονται αἱ μικραὶ ἐνοχλήσεις. Τίς κρούει τὴν θύραν; Ὁ γραμματοκομιστῆς εὐχόμενος «καὶ εἰς ἔτη πολλά». Ἐχει καλῶς; οὐδεὶς ἀγνοεῖ τί σημαίνει ἡ εὐχὴ αὐτῆ.

Ἐρχεται ἔπειτα ὁ γαλακτοπώλης, ἔπειτα ὁ

υπέρτης του άρτοπώλου, ο του κρεοπώλου, ο του ύφοπώλου, έπειτα ο καρποδοιοκαθαριστής, ο δδοκαλαριστής, έπειτα ο τυχών ύπωχρος έπαίτης.

Και αυτοί δε τολμώσι να έμφανίζονται τείνοντες την χείρα, οτινες έβδομάδα όλην έθεώρησαν εύάρεστον και όσιον να σας άφουπίζωσι παιανίζοντες ύπό τά παρόθυρά σας και όποια μουσική! αλλά δεν πειράζει· πρέπει πάντες οι άνθρωποι να ζήσωσι. Και εάν ή κοινωνία σίγκειται εκ δύο τάξεων, των έχόντων πλεονα έδέσματα ή όρεξιν, και των έχόντων πλεονα όρεξιν ή έδέσματα, τί έχουνιν οι πρώτοι να παραπονεθώσι; Μή γάρ δεν εινε προδηλότατον ότι ή εύθυμία του πτωχού αύξάνει την εύπορίαν του πλουσίου;

Πρός δε τούτοις την δευτέραν ήμέραν των Χριστουγέννων άρχονται τά μιμικά θεάματα· εινε ή ώρα του άσδέστου γέλωτος, και ούδαμου άλλιαχού γελώσιν εν όρισμένω χρόνω οι άνθρωποι όσον εν Άγγλία. Χαίρετε, τραγωδία και κωμωδία, δράματα και μελοδράματα! Χαίρε, Σαιξπήρε! Επί εξ έβδομάδας εν πάσι τοις θεάτροις της Άγγλίας οά βασιλεύωσιν οι γελωτοποιοι και οά παρίστανται θαυματουργία περιέχουσαι λιτανείας γιγαντιαίων προσωπιδοφόρων, θαινιών κρεμαμένων μεταξύ ούρανού και γής, ό τι άλλόκατον δύναται να έπινοήση νοός άνθρωπου και ό τι φανταστικόν και λαμπρόν ή τέχνη του σκηνογράφου.

»Τό θεάμα τούτο, πάντοτε τό αύτό, πάντοτε νέον, έχει παρα τοις Άγγλοις θέλητρον τι, ού την δύναμιν δένδύναμαι να παραστήω άλλως ή παραβάλλον αύτό προς τό μυστηριώδες, επιβάλλον, αϊώνιον θέλητρον του θεάματος των νευροπάστων. »Επί εξ έβδομάδας, λέγω, τά θεάτρα θά βρϊθώσιν ανθρώπων συναστιζομένων και συγκρουομένων πρό της εισόδου αυτών. Τινες πάντοι και τινες μάμμαι ήθέλησαν να με πείσωσιν ότι έπορεύοντο εις τό θεάτρον χάριν των παιδιών των, άλλ' έγώ τους συνέλαβον, τους ύποκριτάς, διασεδάζοντας προς ίδιον λογαριασμόν —μετά πλειστάς όσης φιλοπατρίας, έννοείται— καθ' όσον τά μιμικά θεάματα έχουνι χαρακτήρα έθνικόν, ως και ή ποινδία.

»Ίδού τί έστι Χριστούγεννα. Τό πάντων δε δεινότατον εινε τό να μη έχη τις τλπαιτούμενα προς παρασκευήν άξιολόγου γάμουτος την 25 Δεκεμβρίου. Έγω ενώπιόν μου έπιστολήν σταλείσαν μαι κατ' αυτάς ύπό άνεστίου τινός· εκ των μυρίων όσων λόγων, πάντων άποχρώντων φεύ! να έφαρμασθή εις αυτόν τό άγιον βήμα «Βοηθήτε άλλήλοις», ο μόνος λόγος εν αυτός έθεώρησεν ως πλειονος λόγου άξιον και συγκριτικώτερον, ήτο ούτος: «Θά διέλθω τά Χριστούγεννα άνευ χαράς και εύωχίας, εάν δεν με βοηθήσητε».

»Την δύναμιν δε του έπιχειρήματος τούτου τοσοϋτον καλώς έννοούσιν εν Άγγλία, ώστε θαυμαστόν όντως εινε τό να ήδη τις μετά πόσης σπουδής και προθυμίας λύνονται τά βαλάντια την ήμέραν των Χριστουγέννων. Οι πάντοτε έλεήμονες Άγγλοι γίνονται δις τοιούτοι την έποχήν ταύτην. Καί αγνοώ μόν εάν ή γενναιοτής αυτη παγάζει εκ του στομάχου μάλλον, άλλ' ό τι γινώσκω καλώς εινε ότι εκ των Χριστουγεννικών εκείνων τραπέζων πίπτοσιν κατ' έτος άφθονα ψυχία εις παραγορίαν του Αιζάρου.

H. I. Φ.

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Κατά τας παρχμονάς των Χριστουγέννων οι όδοι των γερμανικών πόλεων προσλαμβάνουσι φαιδράν, όπως έτακτον όψιν. Κίνησις τις άσυνήθης παρατηρείται, επί δε των χιονοσκεπών πεζοδρομίων χιλιάδες μικρών ή μεγάλων κλάδων βελονοφύλλων δένδρων, έλατών ίδίως και πιτύων, πεφυτευμένων έπιμελώς εν πλίναις γάστραις, ή και δενδρύλλια συν αυταίς ταις βίξαις, εκτίθενται προς πόλκιν, χλοάζοντα και δρασερά. Έκάστη οικογένεια θάγοράση εν τούτων, να, κομήσασα αύτό καταλλήλως, έτοιμάση τό δένδρον των Χριστουγέννων.

Την έσπέραν της έσοτής τό δένδρον ειναι έστιμώμενον παρά την έστίαν, άκτινοβολούν εκ του φωτός πολυαριθμών μικρών πολυχρόμων κηρίων, έπιτηδείως προσδεδεμένων εις τους κλάδους αυτου. Ταινία και σημαία μικροσκοπικαί, έπίχρυσα μήλα και κάρυα, άμυγδαλιώτά, σαχάρινοι άνθρωπίσκοι, τεμάχια χάρτου χρωματιστού, κοφινίσκοι πλήρεις σταφίδων και άλλων τρογαλλίων, πολλάκις δε και πολύτιμα μικρά κοσμήματα, στολίζουν τό δένδρον, μετασχηματίζοντα αύτό εις φωτοβόλον γραφικήν πυρμίδα. Κάτωθεν, παρά τας βίξας, εκτίθενται τά μεγαλείτερα και βαρύτερα δώρα, άτινα κομίζει εις τά παιδιά, και εις τους προσδύτερους ακόμη, ο σαχάρινος νήπιος Χριστός, ο κοσμών την κορυφήν του δένδρου.

Τό έθιμον τούτο ειναι τά μέγιστα διεδεδομένον ού μόνον κατ' άπασαν την Γερμανίαν και τας γερμανικάς χώρας, αλλά και όπουδήποτε εύρίσκεται οικογένεια γερμανική. Εν αυτη τή Κομηλία και πρό των Παρισίων, ύπό τον κρότον των τηλεβόλων, οι Γερμανοί δεν παραμέλησαν να τελείωσι περί τό δένδρον την έορτήν των Χριστουγέννων, και να διανεύωσιν άλλήλοις τά δώρα, άτινα οι λατινικοί λαοί και ήμεις συννειθίζομεν να δίδωμεν κατá την πρώτην του έτους.

Πρό τασάρων περίπου δεκαετηρίδων τό έθιμον έπεξετάθη βαθμηδόν εις Ούγγαρίαν και εις άλλας χώρας του αυστριακού κράτους, όπου πρότερον ήν καθ' έλακλήριαν άγνωστον. Σχεδόν

δε ταυτοχρόνως εισήχθη δια μέν της δουκίσσης της Αύρηλίας εις Παρισίους, δια δε του βασιλέως Αεοπόλδου του Α' εις Βρυξέλλας, και δια του ήγεμόνος Άλβέρτου, του συζύγου της βασιλίσσης Βικτωρίας, εις Άγγλίαν εν τή χώρα μάλιστα ταύτη του σιδήρου και των μηχανών τό γερμανικόν δένδρον τελειοποιήθεν κατεσκευάσθη μετάλλινον, αντί κηρίων έχον πολλάκις λάμψη φωταερίου, όντων ένδοθεν κοίλων του κορμού και των κλάδων αυτου.

»Ολίγω πρότερον τό δένδρον ειχεν εισαχθή εις τας άνωτέρας τάξεις εν Πετρούπολει εν δε ταις πόλεσι της Δανίας, της Σουηδίας και της Νορβηγίας ήν πιθανώς εν χρήσει κατá τά τέλη της παρελθούσης εκατονταετηρίδος.

»Αλλά τό έθιμον τούτο ειναι όλως άγνωστον εν Ίσλανδία, τή παλαιά κοιτίδι της Θρησκείας και του πολιτισμού των γερμανικών έθνών, ένθα τούναντίον κατá τά Χριστούγεννα διετηρήθησαν πολλά συνήθειαι, λειψάνα έθνικων τελετών της έορτής του άρτιγενοϋς ήλιου και του χειμερινού ήλιοστάσιου. Έκ τούτου δε δυνάμεθα να συμπεράνωμεν ότι την άρχήν αυτου πρέπει να αναζητήσωμεν ούχι εις την παλαιόγονον των Έθδών Θρησκείαν, άλλ' εις τον χριστιανικόν μεσαιώνα· και τοσοϋτω μάλλον κατ' όσον ούδέν τεκμήριον έχομεν περί της παλαιότητος του έθιμου. Άπορεί τις βεβαίως μανθάνων ότι τού νυν πανταχού σχεδόν της γής κοινόν και γνωστότατον δένδρον των Χριστουγέννων, κατá τας άρχάς του παρόντος αϊώνος εν εύαριθμοις μόνον γερμανικάς χώρας συνειθίζετο, και μόλις κατá την σημερινήν έποχήν έπεξετάθη επί τοσοϋτον. Κατ' άσφαλείς όμως μαρτυρίας ήν γνωστόν κατá την δεκάτην έβδομήν εκατονταετηρίδα, εκ τινων δε δεδομένων ανάγούσιν αύτό και μέχρι της δεκάτης πέμπτης, ήτοι πρό της έποχής της μεταρρυθμίσεως.

»Ός τινες υποθέτουσι, τό δένδρον των Χριστουγέννων ούχι άσήμαντον έχει σχέσιν με την προσφιλή εις εκκλησιαστικούς συγγραφείς του μεσαιώνος παρομοίωσιν του Χριστου προς τό εν τή παραδείσῳ δένδρον της ζωής. Εις τό δένδρον τούτο αναφέρονται πολλά παραδόσεις δημοτικαί τε και μη, συνδέουσαι τον σκαυρόν μετά του δένδρου της ζωής, και αποτελούσαι κυκλώνα αύτόχρομα, εν ή συγγέονται και πολλάκις εν μέρει συνταυτίζονται, ο Χριστός, τό ξύλον της γνώσεως και τό ξύλον του σταυρου. Έκ της έπενεργείας ταιούτων ίδεών εν τοις μυστηρίοις του μεσαιώνος, παρστανούσιν του μυστηρίου της του Χριστου γεννήσεως σχεδόν πάντοτε έστήνετο επί της αυτοσχεδίου σκηνης δένδρον τι ή θάμνος, όπόθεν ίσως παραπλήσιον έθιμον εισεχώρησε και εις τας οικογενειακάς τελετάς.

»Αλλά και την έθνικην άρχήν του έθιμου ύποστηρίζουσι τινες, διατηνόμενοι ότι τό δέν-

δρον των Χριστουγέννων, παριστών τον χείμωνα, σχετίζεται μετά του κοινοτάτου ανά πάσαν την Εύρώπην έθιμου των δένδρων του Μαίτου, συμβολικών παραστάσεων του έαρος και του άνδρωθέντος ήλιου.

Έν Μονάχῳ, 25 Δεκεμβρίου 1879. **H.

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΔΙΑ... ΚΛΕΙΔΟΚΥΜΒΑΛΟΥ

»Εσχάτως εν Ρώμη δύο μουσικοί φίλοι έπισήθησι, διαλεγόμενοι εν τινι λέσχῳ, ήρισαν επί μικρά κατ' άρχάς άφορμή, τοσοϋτον δε κατá μικρόν έθυμώθησαν, ώστε προεκάλεσαν έκάτερος τον έτερον εις μονομαχίαν. Οι φίλοι των, κηδόμενοι περί της σωτηρίας άμφοτέρων, έπειράθησαν να τους διαλλάξωσιν, αλλά μάτην· κατώρρωσαν όμως να τοις επιβάλωσι τούλάχιστον αναίμακτον διαγωνισμόν, τον δια κλειδοκυμβάλου. Έκότεροι ώφειλον συγγράμωσι να παίζωσιν επί ίδιου όργάνου, να μη καταβιάσασιν επί μηδεμιά αίτία τους δακτύλους από των πλήτητρων του κλειδοκυμβάλου, να τρώγωσι δε ή να πίνωσιν, εάν ειχον χροσίαν, δια ξένης χείρός· ο μακρότερον εις τό άδιαλείπτως παίζειν έγκαρτερήσας, θά εκκηρύσσετο νικητής. Άθλον ώρίσθη τό μελόδραμα Τροβατόρε του Βέρδη, όπερ έμελλε να παιχθή τρίς και τετράκις δλόκληρον μέχρι παντελοϋς άπαυδήσεως. Μετά δώδεκα ώρας ψυχικής παραχής και μουσικού διαγωνισμού τά πρόσωπα των διαμαχομένων έγένοντο έρυθρά ως τό πύρ, οι όφθαλμοί των έξέκυψαν από των κοιλωμάτων, αι χείρες των έξωγκώθησαν, αι δε παραινέσεις και ίκεσίαι των μαρτύρων δεν ίσχυσαν να τους συμφιλιώσωσι. Μετά 22 ώρας ο έτερος, βαρϋ και βύθιον στενάξας, έπεσε χαμαί αναίσθητος.

Γνώμαι και σκέψεις ήθικαί του δουκάς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάρρασις Γ. Ζωχιοϋ.]

332.

Και δι' αυτάς τας γυναίκας άβυσσος ειναι ή έρωτική αυτών τέχνη.

333.

»Η άκρα προς άνδρα γυναικός αυστηρότης δεν ειναι άπεχθείας άμέτοχος.

334.

Αι γυναίκες του μέν έρωτος δύνανται να παραιτηθώσι, των δε έρωτικων τρόπων ούδόλως.

335.

»Εν τή βασιλεία του έρωτος ή άπάτη σχεδόν πάντοτε ύπερακοντίζει την περι αυτης ύποψίαν.

336.

»Υπάρχει έρωτος είδος, ού ή ύπερβολή πάσαν άποβάλλει ζηλοτυπίαν.

337.

Συμβαίνει εις τά προτερήματα ο, τι και εις τας αισθήσεις. Οι όλως αυτών έστερημένοι ούτε

νά διακρίνωσιν ούτε νά ἐνοήσωσι τὴν στέρησιν ταύτην δύνανται.

338.

Τοῦ μίσους τὸ ἔπακρον καταβιάζει τὸν ἄνθρωπον κατωτέρω τῶν ὑπ' αὐτοῦ μισουμένων.

339.

Ἡ συνίσθησις τῶν εὐτυχημάτων καὶ τῶν δυστυχημάτων τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν οἴησιν αὐτοῦ εἶναι ἀνάλογος.

340.

Τῶν πλειοτέρων γυναικῶν ἡ ἀγγλίαια χρησιμεύει πρὸς ἐπίσχυσιν μᾶλλον τῆς παραφροσύνης, ἢ τῆς φρονήσεως αὐτῶν.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΙΝΕΥΜΑ

Τῷ 1848 ὁ βῶστος ὑπουργὸς Περόβσκις συνέστησε τῷ αὐτοκράτορι Νικολάῳ τὸν πρόεδρον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τμημάτων, ἀυλικὸν σύμβουλον Κλουβένσκη, ὃς ἄξιον νά τιμηθῇ δι' ἐνὸς τῶν ἀνωτέρων βῶσσικῶν παρασήμων. «Δέν εἶνε ἀρὰ γε πρόβιος ἡ τιμὴ αὐτῆς;» ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ* αὐτῷ. Μεγαλειότατε, ἀπεκρίνατο ὁ Περόβσκις εἶνε ὁ ἀδάμας ἀνά μέσον τῶν ὑμετέρων ὑπαλλήλων». Κατόπιν ἐγένετο γνωστὸν, ὅτι ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τμημάτων ὁ Κλουβένσκις εἶχεν ἰδιοποιήσῃ 156, 000 ρουβλίων. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν προσῆλθε τῷ αὐτοκράτορι ἕτερος ὑπουργός, κομίζων βαρυτίμους ἀδάμαντας πρὸς ἐκλογὴν καὶ ἀγορὰν χάριν τῆς μελλονόμενης τοῦ μεγάλου δουκὸς Κωνσταντίνου, ἀδελφοῦ τοῦ νῦν αὐτοκράτορος· ὁ δὲ Νικάλαος εἶπεν αὐτῷ: ἀστείλατε πρότερον τοὺς τοὺς ἀδάμαντας τῷ Περόβσκη, διότι αὐτὸς εἶνε ὁ πρῶτιστος τῶν ἀδαμαντογνωμόνων».

* Ἐν τινι χορῷ ἐν ᾧ εὐτραφῆς κυρία ἐχόρευε βάλει μετὰ μεγίστης εὐστροφίας, κύριός τις προσέκλινεν εἰς τὸ οὖς τοῦ γείτονός του καὶ δεικνύων αὐτῷ τὴν ὀλοστρόγγυλον χορεύτριαν ἐψιθύρισε:

— Καὶ ἔπειτ' ἀπορεῖς πῶς ἡ γῆ περιστρέφεται!

ΑΛΠΘΕΙΑΙ

* Αἱ γυναῖκες εἶνε ὡς αἱ ψυχαὶ (πεταλοῦδες)* συλλαμβάνονται διὰ τῆς λάμψεως (Πύρων).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

τι καλὰ προσοδεύει ἡ Ἄμερική! * Ἐκ τίνος ἐφημερίδος («Ausland») μανθάνομεν ὅτι ἀρχόντες τε καὶ ἀρχόμενοι οἱ Ἄμερικανοὶ ἐκιδίδονται εἰς τὴν μέθην, ἥτις ἀφανίζει αὐτούς. Κατὰ τὴν ἄρτι ἐκδοθεῖσαν ἐπίσημον ἐκθεσιν κατηναλώθησαν τὸ ἔτος 1878 πνευματώδη ποτὰ, πόσα νομίζετε; 317,566,600 γαλιόνια, τουτέστι ἑν καὶ ἡμισὺν δισεκατομμύριον λίτραι, ἀξίας 596,000,000 δολλαρίων, ἤτοι 2,970,000,000 νέων δραχμῶν! Τὸ δὲ μάλιστα λυπηρὸν εἶνε

ὅτι εἰς τὸ ἀνίστατον τοῦτο πάθος εἶνε ἐπιβρεπέστατοι οἱ τὰ πολιτικά πράττοντες, οἵτινες καὶ ἀποθησκόουσι θύματα τῆς μέθης γινόμενοι. Ἐφημερίς τις (Illinois Staatszeitung) ἀναφέρει ὅτι πρὸς ἐνὸς ἔτους συγγραφεὺς τις προέτεινεν εἰς τὸν ἐκδότην αὐτῆς νά καταχωρίσῃ εἰκόνας βιογραφικὰς πολιτικῶν τε καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἀνδρῶν, οἷον στρατηγῶν, μελῶν τῆς συνελεύσεως, ἐξόχων συγγραφέων κλπ. κλπ. Ἄλλ' ἀπεποιήθη νά τὰς καταχωρίσῃ, διότι πᾶσαι αἱ βιογραφίαι αὐταὶ ἐπερατοῦντο κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, τουτέστι πάντες οἱ βιογραφούμενοι εἶχον ἀποθάνει ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς νόσου, ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἦσαν οὗτοι οὐχὶ τυχαῖοι τινες, ἀλλ' ἄνδρες τῶν ἐπισημοτάτων!

τι ἔστιν ἄνθρωπος; Τὸν ἄνθρωπον ἐκάλουν οἱ Αἰγύπτιοι λαλοῦν ζῶον, ὁ Μωϋσῆς εἰκόνα Θεοῦ, ὁ Αἰσχύλος βναρ ἀμερόφαντον, ὁ Σοφοκλῆς εἰδωλον, ὁ Πλωτίνος κύριον παντὸς ἀγαθοῦ, ὁ Σωκράτης μικρὸν Θεόν, ὁ Πίνδαρος ὄναρ σκιᾶς, ὁ Ὀμηρος καὶ ὁ Ὅσσιαν φύλλον δένδρου, ὁ Ἰώβ υἱὸν σποδοῦ, ὁ Πρόδοτος συμφορὰν, ὁ Κικέρων ζῶον λογικόν, ὁ Πλάτων ὄργανον συνεργόν τῇ Θεότητι, ὁ Ρίχτερ ἡμίθεον, ὁ Σχίλλερ δεσπότην τῆς φύσεως τῶν ὄντων, ὁ Γκαίτε μικρὸν ἐπὶ γῆς Θεόν.

τι Κατὰ τὸ ἔτος 1878 ἡ διὰ γραμμάτων ἐπικοινωνία ἀπανταχοῦ τῆς ὑψηλοῦ ἀνέβη εἰς 3,300 ἑκατομ. ἐπιστολῶν, ἥτοι εἰς 9,250,000 καὶ ἑκάστην ἡμέραν.

Εἰς ἈΝΑΝΗΡΩΣΤΗΣ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Συνδρομητρία τῆς Ἑστίας ἐκοινοποίησεν αὐτῇ τὴν ἐπομένην δὴγηίαν τοῦ καθιστᾶν τρυφερὸν τὸ κρέας γραίας ὄρνιθος: Ἐντὸς μεγάλου πηλίνου δοχείου πλήρους ψυχροῦ ὕδατος ἐνέχοντος στάκτῆν ἐκ ξύλου ἐνθέτετε τὴν ὄρνιθα ἀμάδητον καὶ ἀφίνετε αὐτὴν ἐπὶ 24 ὥρας. Κατόπιν ἐξάγετε αὐτὴν, πλύνετε καλῶς, τίλλετε καὶ ἀφοῦ ἀφαιρέσητε τὰ ἐντόσθιά της, κρεμάτε αὐτὴν εἰς τὸν ἀέρα ἐπὶ 24 πάλιν ὥρας. Ἐὰν κατόπιν βράσητε αὐτὴν ἐπὶ ἑν τέταρτον μόνον ὥρας ἐντὸς ὕδατος ἀλατισμένου, τὸ κρέας τῆς ὄρνιθος ἔσται τρυφερώτατον ἵνα παρασκευασθῇ κατὰ τὴν ἀρέσκειάν σας.

Τῇ 31 Δεκεμβρίου 1879 λήγει τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Ἑστίας. Ὅσοι τῶν κυρίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νά ἐξακολουθήσωσι λαμβάνοντες τὴν Ἑστίαν καὶ κατὰ τὸ πέμπτον ἔτος, παρακαλοῦνται ν' ἀποστείλωσι πρὸς τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς, πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1880, τὸ τίμημα τῆς συνδρομῆς, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

ΚΑΘΗΜΕΡΑ—ΤΥΠΟΣ ΚΕΡΚΙΝΗΣ, ΟΔΟΣ ΜΠΑΤΙΑΣΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΙΟΥ, 16